

1 srijeda, 05.04.2006.
2 [Otvorena sjednica]
3 [Optuženik je ušao u sudnicu]
4 [Svjedok je ušao u sudnicu]
5 ... Početak u 14.16h
6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Međunarodni krivični sud za bivšu
7 Jugoslaviju zasjeda.
8 Izvolite sjesti.
9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Prije nego što počnemo sa samim
10 postupkom, mogli bismo riješiti nekoliko administrativnih pitanja.
11 G. BLACK: [simultani prijevod] Dok se time bavimo, možda bi bilo bolje
12 da svjedok ima slušalice da ne bi bio zbunjen šta se to događa dok se mi bavimo
13 ovim preliminarnim pitanjima.
14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da, u redu.
15 Prekosutra, dakle, 7-ga će novi suci ujutro polagati zakletvu što će
16 oduzeti dio nama vremena. Mi smo trebali početi raditi u 9, međutim, ta će se
17 svečanost davanja zakletvi odvijati između 9h i 10h. Od nas se traži da sa radom
18 počnemo onda tek u 10h. Nadam se da to odgovara svima.
19 Sudija Hoepfel mi je pokazao da se zapravo radi u 10.30h, ali danas su
20 mi usmenim putem rekli da ćemo zapravo početi već u 10h.
21 Ponuđeno nam je da radimo do 3 poslijepodne ili tako nešto. Međutim, ne
22 vjerujem da će do toga doći jer su sudija Hoepfel i sudija Nosworthy uključeni u
23 jednom drugom suđenju tog popodneva koje počinje u 14.15h - što znači da ćemo
24 raditi do uobičajenog kraja radnog vremena. Imat ćemo sve normalne pauze, jedino
25 što ćemo početi u 10h.
26
27
28
29
30

1 Zatim, 27-og imamo prekid koji gotovo da se ne može izbjeći. Suci imaju
2 sastanak u 9h što znači da nećemo moći početi u 9h ujutro. Međutim, dani su nam
3 raspolaganje alternativni dani kada možemo raditi u ujutro i popodne i Vijeće je
4 uspjelo utvrditi da bi poslijepodne 27-oga, da je taj termin još uvijek na
5 raspolaganju. Moje pitanje je da li to poslijepodne odgovara svima.

6 G. BLACK: [simultani prijevod] Nama u svakom slučaju.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Milovančeviću?

8 G. MILOVANČEVIĆ: Da, časni Sude. Odgovara nam. Nego, samo da li sam
9 dobro razumeo? Suđenje bi bilo popodne? Jer /Je l'/ to prijedlog časnog sudije?
10 Toga dana, 27-og, bi bilo suđenje popodne?

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ne čujem prevod, gospodine
12 Milovančeviću. Nešto nije u redu. Vas čujem.

13 G. MILOVANČEVIĆ: Pitanje je bilo samo da mi ne napravimo grešku u našem
14 vremenskom rasporedu. Znači, suđenje ne bi počelo 10h, 11h prepodne nego od...
15 normalno, od 14.15h popodne? To nam u svakom slučaju odgovara, tog 27-og - ako
16 sam Vas dobro razumeo.

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da, da, tako je. Upravo tako smo
18 mislili - da počnemo u 14.15h.

19 G. MILOVANČEVIĆ: Hvala.

20 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala vam. Dakle, to su promjene do
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 kojih će doći. 27-og, drugim riječima, počinjemo u 14.15h, a ovaj petak
2 počinjemo u 10h. Hvala, to je bilo sve što sam ja imao namjeru da obradimo sada.
3 Sada je na redu sljedeći svjedok.

4 Gospodine Black?

5 G. BLACK: [simultani prijevod] Da, sljedeći svjedok je gospodin Luka
6 Brkić. On je ovdje u sudnici.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

8 Zamoliti ćemo gospodina Brkića da dâ svečanu izjavu.

9 Izvolite, gospodine Milovančeviću, recite.

10 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, Odbrana jednostavno ima takvu situaciju da
11 mora upoznati Sudsko veće sa činjenicom da smo mi pre desetak-petnaest minuta
12 dobili dodatak izjave svedoka koji će danas biti saslušan. Taj dodatak izjave je
13 na engleskom jeziku. Optuženi sa tim tekstom nije upoznat. Pri svemu tome,
14 svedok je dao izjavu 2000. godine, znači, pre šest godina i sada nam se
15 dostavlja dodatak izjave koji sadrže čitav niz vrlo bitnih činjenica koje se
16 odnose na uslove u zatvoru u Kninu, bilo vojnom bilo civilnom. To je, dakle,
17 potpuno novi deo izjave koji, kao takav, ne postoji u ranijoj izjavi svedoka. Mi
18 smo, ovakvom situacijom zatečeni. Materijale i svu pripremu vršili smo s obzirom
19 na postojeću pismenu svedoka. Dokaze koje smo mislili da koristimo takođe smo
20 pripremali s obzirom na tu pismenu izjavu. I ovo sad već nije prvi put da se
21 ovakva situacija dešava. Jedna je bila sa svedokom Hamdijom Krupićem, ali smo
22 tu, uz pomoć Veća i uz naš napor uspjeli da tog dana održimo suđenje i da ne

23

24

25

26

27

28

29

30

1 pravimo problem u smislu zahteva za odlaganjem i slično. Ali ovo je već vrlo
2 ozbiljna materija. I vrlo veliki broj činjenica koji mi nismo mogli niti da
3 pročitamo niti da proverimo, niti da razgovaramo sa klijentom, niti eventualno
4 da vidimo kako će vršiti unakrsno ispitivanje na tim temama.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molim Vas, gospodine, sjednite u
6 međuvremenu. Poslužiteljica također može sjesti.

7 Izvolite, gospodine Black.

8 G. BLACK: [simultani prijevod] Istina je ovo što gospodin Milovančević
9 kaže. Točno, mi smo mu u podne predali taj dodatni materijal. I kao što je
10 rečeno, tu je navedeno još nekih pojedinosti o pritvorskim uvjetima koji nisu
11 bili uključeni u prethodnoj izjavi. Možda da objasnim kako je do toga došlo.
12 Svjedok je trebao doći u ponedjeljak radi pripreme što je nešto što se uvijek
13 radi i često tada čujemo još neke dodatne informacije. Međutim, zbog vremena let
14 je otkazan tako da je on stigao jučer poslije podne. Ja sam sa priprema
15 završio danas u 11.30h i do podneva sam uspio sastaviti te dodatne informacije
16 koje sam *e-mailom* poslao Obrani. Mi smo se potrudili da, čim smo dobili te
17 informacije, da ih objelodanimo Obrani. Oni su saznali, dakle, o stvarima odmah
18 nakon što sam ja o njima saznao, ali mi je jasno da je to prekratko vreme, da
19 bismo mi rado, zapravo, da smo mogli dati to ranije. Što se tiče drugih
20 situacija, praksa Međunarodnog suda, tj. kako mi ovdje radimo, je da se vrši
21 priprema sa svjedokom prije samog iskaza i da se to onda objelodanjuje

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Obrani čim je moguće ranije. Ja se nadam da Obrana nema ništa protiv takve
2 prakse pošto je to nešto što je odobreno i u drugim predmetima. Nove informacije
3 koje smo dobili se tiču stvarno pitanja zatočeništva u Kninu; to su informacije
4 koje sam ja saznao jutros, dakle, prije samo nekoliko sati i mi bismo predložili
5 sljedeće:... - naravno, mi smo spremni učiniti ustupak Obrani da oni to stignu
6 proučiti tokom noći, ako žele... ili večeri te da onda mogu početi sa unakrsnim
7 ispitivanjem sutra. Međutim, glavni dio glavnog ispitivanja će ionako oduzeti
8 nam veći dio današnjeg dana. Oni mogu izvršiti unakrsno ispitivanje o materijalu
9 koji su imali ranije, o napadu na Škabrnju - što nema nikakve veze sa uvjetima u
10 zatvoru i na taj način će im to možda omogućiti da se pripreme za unakrsno
11 ispitivanje. Meni je jasno da je ovo nespretna situacija, ali mi pokušavamo
12 popuniti raspored. Za neke svjedoke je potrebno kraće unakrsno ispitivanje nego
13 što se očekuje, za neke duže. Ovaj svjedok je... njegov je let bio otkazan, pa
14 se dogodilo da smo jednostavno prekasno dostavili informacije. Ali, ako Obrana
15 želi vremena do sutra ili petka, da ima vremena da obradi ovaj materijal, mi smo
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

srijeda, 05.04.2006.

Predmet br. IT-95-11-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 im spremni izaći u susret na svaki način.

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Razumio sam sve što ste rekli;
3 međutim, još jedna stvar me zanima. Samo jedna sitnica: ako je sa ovim svjedokom
4 razgovarano prije pet ili šest godina, otkud te nove informacije? I sad ne pitam
5 samo za ovog svjedoka, nego za bilo kog svjedoka? Kako to da se to ne dogodi
6 uvijek ili skoro svaki put da se odjednom neke nove stvari pojave? Neke stvari
7 koje se nisu ranije pojavljivale?

8 G. BLACK: [simultani prijevod] Časni Sude, mislim da je to gotovo
9 neizbježno kada se uzme u obzir kako se vodi istraga i kako se vrši suđenje.
10 Izjava je iz 2000. Uzeo ju je istražitelj koji više ne radi ovdje. Ja tada nisam
11 radio za Međunarodni sud. Dakle, kada se pojavi svjedok, kad znamo o čemu će se
12 raditi, za koji predmet to radimo, onda prolazimo kroz njegovu izjavu i gledamo
13 da li treba nešto popraviti, da li ima nekih pojedinosti kojih se sjetio, nešto
14 što je zaboravio... Časni Sude, bojim se da se to događa sa gotovo svakim
15 svjedokom. I zbog toga i radimo posao pripreme - kako bismo mi ih saznali i kako
16 bismo mogli dati te informacije Obrani.

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ja razumijem pitanje da ima dodatnih
18 informacija, ali baš potpuno nova tema...? Naime, kada se sa svjedokom vodio
19 razgovor 2000., rat je već odavno bio završio u toj regiji i on je tada mogao
20 govoriti o svemu o čemu je mogao davati iskaz. Nije sad da se dogodilo da je
21 svjedok bio zatočen u Kninu nakon 2000. To je... to je ono što mene zanima -

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 kako da je cijela ta tema bila izostavljena ranije? No, u svakom slučaju, vidim
2 da mi ipak nećete moći pružiti neki odgovarajući odgovor na to pitanje, a
3 smatram da to jeste jedno pitanje koje izaziva određenu zabrinutost od strane
4 Vijeća. Naime, ne čini mi se logično jednostavno, da je cijela jedna tema bila
5 ispuštena i da se ponovo javlja.

6 G. BLACK: [simultani prijevod] Dozvolite da objasnim. Ne radi se o
7 potpuno novoj temi. To zatočenje jeste spomenuto u njegovoj izjavi. O tome se
8 govori i u izjavi i detaljnije u njegovoj izjavi koju je dao hrvatskoj policiji,
9 koju Obrana ima.

10 Ono što sada dobili su dodatni detalji. Svjedok je razjasnio gdje je sve
11 bio, kakvi su bili uvjeti jer sam ja to od njega bio tražio. Ne radi se o novoj
12 temi. Jasno mi je da se radi o većoj količini pojedinosti, novih detalja dakle,
13 ali nije riječ o novoj temi, uvjeravam Vas.

14 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu.

15 Gospodine Milovančeviću, Tužilaštvo je predložilo da odgodite Vaše
16 unakrsno ispitivanje po temi Knina do sutra ili možda čak do petka. Šta je Vaša
17 reakcija na to?

18 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, mi to načelno prihvatamo.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Nastojimo da pomognemo da se svaka situacija razreši na jedan korektan način, da
2 ne pravimo nepotrebne troškove niti da odugovlačimo postupak. To nam nije cilj.
3 Dakle, mislim da je to u redu. Pošto je svedok već tu i pošto troškovi postoje,
4 kao što postoje, neka onda danas počne glavno ispitivanje, a da unakrsno
5 ispitivanje u pogledu ovih detalja koji su novi - nakon što mi razgovaramo sa
6 klijentom... to obavimo da li sutra ili eventualno prekosutra. Mislim da bi čak
7 možda mogli i sutra. Nadam se da ćemo to stići. Ali je problem bio samo ovo
8 danas što smo dobili kao novi materijal. I još jedno kratko objašnjenje: teško
9 da mogu podeliti stav mog poštovanog kolege iz Tužilaštva da se ne radi o novoj
10 temi. U izjavi koju smo mi dobili i koja je iz 2000. godine, postoji samo jedan
11 detalj: da je optuženi bio u zatvoru koji je kontrolisala vojska. I nikakav
12 drugi podatak. Sad odjednom se pojavljuje i civilni zatvor, i učešće Martića i
13 Martićeve policije, i čitav niz detalja koji jednostavno predstavljaju jednu
14 posebnu tačku optužnice u optužnici samoj. Zbog toga smo mi ovako reagovali.
15 Hvala Vam u svakom slučaju.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala, gospodine Milovančeviću. Vijeće
17 je zahvalno na suradnji. Cijenimo to. Mislim da ste i čuli šta smo rekli
18 Tužilaštvu u vezi sa izjavama koje ovako kasne. Mi sad tu ne možemo ništa dodati
19 i mislim da sada treba nastaviti s radom. Ja se nadam da ćete imati dovoljno
20 vremena da se pripremite za unakrsno ispitivanje ovih novih tema.

21 G. BLACK: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude. I također se želim
22 zahvaliti Obrani što su bili ovako fleksibilni.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Nadam se da je to samo po sebi jasno, ali mi također želimo izbjeći takve
2 situacije i objelodaniti što je moguće brže informacije.

3 SVJEDOK: LUKA BRKIĆ

4 Ispituje g. Black:

5 P: Gospodine Brkiću, dobar dan.

6 O: Dobar dan.

7 P: Oprostite što smo Vas ovako pustili da čekate dok smo mi o svemu
8 razgovarali. Zamolit ću Vas da ustanete i da pročitate ovu svečanu izjavu koju
9 ste dobili.

10 O: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, cijelu istinu i ništa osim
11 istine, časni Sude.

12 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Izvolite sjesti.

13 G. BLACK: [simultani prijevod]

14 P: Dakle, gospodine Brkiću, da li me dobro razumijete?

15 O: Da, razumijem.

16 P: Možete stolicu privući'. Bit će Vam lakše. Ako ne budete razumjeli
17 neko od mojih pitanja, molim Vas, samo recite, ja ću ga onda jednostavnije
18 postaviti. Nadam se da me razumijete.

19 O: Da.

20 P: Molim Vas, recite svoje puno ime i prezime.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

- 1 O: Ja se zovem Luka Brkić iz Škabrnje.
- 2 P: Koje godine ste rođeni?
- 3 O: 08.10.1946.
- 4 P: U osnovnu školu ste išli u Škabrnji?
- 5 O: Da.
- 6 P: Kasnije, u periodu 1976.-1977. ste išli u večernju školu u Zadru i na
7 kraju postali... dobili za vozača kamiona diplomu?
- 8 O: Ne. Ja sam išao... U Njemačkoj sam položio. Samo sam ovde
9 pre...preveo na jugoslavensku onda dozvolu, je l'? U Njemačkoj sam polaga ja.
- 10 P: Aha, razumijem. Hvala što ste mi to razjasnili. Da li ste bili
11 služili vojni rok u JNA?
- 12 O: Da.
- 13 P: Koje godine?
- 14 O: 1954... aaa, ustvari 1964., 1966. izašo.
- 15 P: Da li ste u JNA imali specijalizaciju neku?
- 16 O: Ne, samo sam pripada jedinici inženjerije, je l'? Pionirske
17 inženjerije.
- 18 P: Hvala. To je sve što se ticalo vaših osobnih podataka. A sada ću Vas
19 početi ispitivati o Škabrnji.
- 20 Časni Sude, znamo da sada već znate svašta o tom području i području
21 Škabrnje, ali samo da napomenem da se na onom atlasu može naći Škabrnja na
22 strani 30, u kvadrantu A1. Dakle, u gornjem lijevom uglu.
- 23 Gospodine Brkiću, 1991. - da li je u Škabrnji bilo seoskih straža?
24
25
26
27
28
29
30

- 1 O: Koje godine? Nisam razumio.
- 2 P: 1991.
- 3 O: Bile su... bile su seoske straže, da.
- 4 P: Kada su one osnovane, da li se sjećate, kojeg mjeseca?
- 5 O: A to je osnovato... ja mislim tamo u 6. mjesecu.
- 6 P: Da li ste i Vi lično bili jedan od članova tih seoskih straža?
- 7 O: Da, ali već pri kraju, možda na jedno mjesec dana nego će sama
- 8 agresija početi na Škabrnju.
- 9 P: Ukratko ću Vas moliti da mi objasnite zbog čega su zapravo bile
- 10 osnovane te seoske straže u Škabrnji?
- 11 O: To je bilo u sastavu Teritorijalne obrane, kao svako selo i svaki
- 12 grad što je ima', i to je tako funkcioniralo, je l'...
- 13 P: Da bude sasvim jasno, da li ste Vi lično bili pripadnik Teritorijalne
- 14 obrane 1991. godine ili Vi samo govorite kako je sistem funkcionirao u periodu
- 15 do ili...?
- 16 O: Da, i ja sam bija, ali samo pri kraju pošto sam ja izvodio radove u
- 17 Šibeniku, nisam moga' biti stalno, ali sam pripada' tome.
- 18 P: Ta seoska straža čiji ste Vi bili pripadnik - da li ste imali
- 19 uniforme tokom 1991.?
- 20 O: Ne.
- 21 P: Da li ste ih u bilo kom trenutku dobili, te uniforme?
- 22 O: Prije samoga početka agresije, možda na jedno mjesec dana su dobite
- 23 uniforme i to iz istočne Njemačke uniforme one koje su upotrebljavane ranije, ne
- 24 znam ni ja sam kada.
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dozvolite da nešto samo razjasnimo.
2 Da li je ta seoska straža bila stvarno sastavni dio Teritorijalne
3 obrane?

4 G. BLACK: [simultani prijevod] Možda da pitamo svjedoka.

5 P: Možete li nam detaljnije, gospodine, objasniti što ste mislili kad
6 ste rekli da su seoske straže bile u sklopu Teritorijalne obrane?

7 O: To je bilo na... na nivou mjesne zajednice. Onda... onda su u tome
8 momentu i formirala ta rezervna policija. Onda je posle jednoga kratkoga vremena
9 prišlo, recimo to u... u tu... samo... seosku stražu i obranu, je l'...

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

11 G. BLACK: [simultani prijevod]

12 P: Dakle, gospodine Brkiću, bili ste nam pričali o uniformama. Jesu li
13 svi pripadnici seoske straže dobili takve uniforme?

14 O: /nečujno/...baš svi. /prijevod engleskog transkripta: "Ne svi."/ U
15 početku. A kasnije su dobili svi kad je već bija sami... skoro sami početak
16 napada, je l'... Na nekoliko dana samo. Tako i oružje - ono šta se je dobilo.

17 P: Kakvo ste oružje dobili?

18 O: Bilo je pretežno... najprvo ljudi su imali kao lovačke puške, poneki
19 *shotgun*, a ostalo su dobili automatske puške, recimo kao Kalašnjikov i ono...
20 bilo je različitog oružja, je l'... mislim, sitno oružje, kako bi reka'...

21 P: Da li ste Vi imali neko oružje?

22 O: Da, ja sam na kraju dužio, na jedno pet dana prije, ja sam dužio,
23 prije samog napada, dužio sam Kalašnjikov.

24 P: U redu. I još nekoliko pitanja prije nego što pređemo na jednu drugu
25 temu.

26 Ta seoska straža u Škabrnji, da li je ona na bilo koji način bila u
27 sklopu hrvatske vojske?

28

29

30

1 O: Još nije bila formirana prav... ono vojska. To je jedino bila ZNG, to
2 je samo bilo u Zagrebu, a ovo je bilo sve regulirano nivo policije, u ovome
3 momentu. Rezervne policije, je l'...

4 P: U redu. Dakle, da li ste Vi i drugi pripadnici seoskih straža u
5 Škabrnji bili, dakle, pripadnici ZNG-a?

6 O: U to... ovome momentu - ne. To su bili samo ljudi koji su otišli u
7 Zagreb ili ostala druga područja gdje je to bilo organizirano kao ZNG, je l'...

8 P: U redu. Hvala Vam.

9 Sada Vam imam namjeru postaviti nekoliko konkretnih pitanja o događajima
10 koji su prethodili studenom 1991.

11 Što ste Vi radili u noć 17. studenog, dakle 11-tog mjeseca 1991.?

12 O: Ja sam u tu noć radija... moja je smjena bila... održa' sam jedno...
13 jedno vrijeme straže, te kako smo je nazvali "noćne straže"... ove, mislim
14 seoske straže, je l'... znači, to je noćna straža bila, do 3 sata. Ne,
15 ustvari... Ja, tri sata, onda su preuzela druga grupa ova koja je nastradala u
16 samome napadu.

17 P: A nakon što ste završili sa smjenom, gdje ste išli?

18 O: /nečujno/... sam išao svojoj kući da se odmorim. I kompletno ovi
19 dečki koji su bili sa menom - to znači, nas je bilo sveukupno sedam.

20 P: Sada ćemo se pozabaviti 18. studenim 1991. Zamolit ću Vas da idemo
21 korak po korak i da se fokusirate na ono što se dogodilo Vama. Da li ste me
22 razumjeli?

23 O: Da, razumio sam.

24 P: Što je prvo čega se sjećate da ste vidjeli ili čuli ujutro 18.
25 studenog 1991.?

26 O: To je prvo bilo dok sam bio još u krevetu. Pala je iza ove kuće u
27 kojoj sam leža' - to je bila kuća od moga brata. Prva je granata pala iza kuće
28 na jednu... na jednu ravnicu, je l'... na jedan prostor.

29
30

1 P: Šta ste uradili kada ste čuli da je ta granata pala?

2 O: Onda sam upozorio ženu da se nešto dešava što sam ja već i rekao u
3 izjavu - da sam čuo neke, neke radove, zvukove mašina i to, je l'... Gore već su
4 se tenkovi već valjda palili u noći ranije. Tu se nešto osjećalo, neka tutnjava
5 malo dalje...

6 P: Gospodine Brkiću, moram Vas prekinut na trenutak jer nisam dobio
7 prevod.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Imamo SOS znak koji dolazi iz ove
9 kabine tamo. Znači, engleska kabina se vratila natrag.

10 G. BLACK: [simultani prijevod] Oprostite, gospodine Brkiću. Imali smo
11 tehničkih problema sa prevodom. Možete li nam sada reći ponovo šta ste Vi
12 uradili kada ste čuli da je prva granata pala u Škabrnji?

13 O: Iskočija iz kreveta jer ja se nisam ni skida'. Bila je ona uniforma
14 što je bila, što sam spomenija uniformu, one istočne Njemačke. Nju sam skinija,
15 ali svi smo pretežno po noći ko imali prikuplj... na... mislim, svoje hlače i
16 neko rifle, neko recimo trenerku ispod, tako da sam samo skinija to i bio sam na
17 krevetu praktički obučen, je l'... I onda sam se skočio /sic/ i reka' sam ženi
18 "Nešto se dešava", je l'...

19 P: Pošto ste spomenuli odjeću, šta ste tačno imali na sebi kad ste
20 skočili iz kreveta? Da li se sjećate?

21 O: Imao sam na sebi rifle, patike sam obuka' koje su bile skinjene kod
22 vješalice i ima' sam jednu, mi kažemo vindjaknu, sa onom kapuljačom koju sam
23 koristija recimo kad bi iša' negdje u lov ili recimo u še... u polje kako bi
24 reka, u obilazak ili bilo što drugo. I to sam uspija obući.

25 P: Jeste li obukli bilo koji dio uniforme koju ste dobili iz istočne
26
27
28
29
30

1 Njemačke?

2 O: Samo sam... uspio sam staviti ove uprtače i šlem. Ništa drugo od
3 uniforme.

4 P: Šta ste uradili sljedeće? Jeste li izašli iz kuće ili ste ostali u
5 kući?

6 O: Izaša sam iz kuće u tom istom... u kratkom vremenu se skupili
7 nekoliko dečaka, jedno 6-7 njih, otprilike jedna smjena i došli su kod mene i
8 onda su mene pitali što da činimo. Ja sam im dao savjet, pošto tenkovi su već
9 bili blizu, na svojih niti 50 metara, onda je tu bila neka elektro-trafostanica;
10 znači, to je bilo... već su bili prid nama, je l'... Ja sam ih savjetova' da
11 pobjegnu, da se sklone odnosno ispod onih kuća, ispod ceste uz neke zidove,
12 poljske zidove...

13 P: Ovih pet ili šest mladića koje ste spomenuli, ko su oni bili?

14 O: To su bili ljudi isto koji su bili u smjenama kao i ja, koji su bili
15 tog momenta slobodni. Kao i ja što sam bio slobodan do tada.

16 P: U redu. Vi ste im savjetovali da pobjegnu. Jeste li im rekli kuda da
17 idu?

18 O: Reka' sam niz one kuće koje su bile ispod moje kuće, ispod ceste jer
19 ja sam, znači, povrh ceste, oni su ispod ceste.

20 P: Jesu li ti ljudi poslušali Vaš savjet?

21 O: Poslušali. Tako, na taj način nisu ni nastradali. Ja sam im ovako
22 reka': "Ako ne možete... ako se nađete u opasnosti, niste u stanju ništa
23 napraviti, povucite se prema selu i sačuvajte se da budete živi." U tom smislu
24 sam rekao.

25 P: Kad su oni otišli, kuda ste Vi pošli?

26 O: A onda sam se ja sklonija kod kuće od brata mi. Znači, ja još nisam
27 uša'. Još sam malo kontrolira'. Otiša' sam gore u potkrovlje od brata mi
28 pogledati da li su ti dečki ostali ili su još doli.

29

30

1 U tome je momentu pala granata druga. To je znači prva koja je udarila u
2 kuću. Znači, oni... U gredu... krovnu gredu. U centar grede tako da nije uspila
3 ući u kuću nego je vrsila u zrak. To je bila granata ona što... od malog
4 minobacača koji... ne znam točno milimetra kol'ko je to... 90 mm ili manje čak.

5 P: Spomenuli ste prvu granatu i sada drugu. Jesu li to jedine granate
6 koje su pale?

7 O: /nečujno/ ... u datome momentu što je bilo. Momentalno, je l'...

8 P: A šta je sa drugim dijelovima sela? Jeste li mogli da vidite ili da
9 čujete da li tamo padaju granate?

10 O: Ustvari, tada se kompletna otvorila vatra. Onda je padalo svukuda.
11 Onda... onda su bili i avioni i haubice. Onda je pokrilo vatrom čitavo... cilo
12 je selo bilo pokriveno. A tu imamo i ovde prikazano jednu kartu koja je baš
13 njihova, s kojom su oni raspolagali, a ne ja i oni su to i crtali. To su oklen
14 je vatra otrovana...otvarana i koje su jačine oružje bili, koje su haubice,
15 kojeg milimetara, promjera i tako dalje, je l'... Sa koji' položaja, je l'...

16 P: Malo kasnije ćemo imati priliku da pogledamo tu kartu, a sada bih
17 htio da još malo pogledamo šta se sa Vama dogodilo. Šta ste uradili kada je
18 druga granata uradila kuću Vašeg brata u koju ste se Vi nalazili?

19 O: Onda sam sišo ispod pokrovlja...potkrovlja jer su bila još dvojica sa
20 menom: Marin i takozvani Neno. Mislim, "takozvani" - 'oću reći da je Neno zvali
21 smo ga, pa mu zaboravimo ime ovome... da mu je ime Ante, je l'...

22 P: Koje je prezime Marinovo i Nenino?

23 O: Gurlica.

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li obojica prezimena Gurlica?
2 G. BLACK: [simultani prijevod] Hvala.
3 /prijevod engleskog transkripta: "P: Svjedoče, jesu li obojica prezimena
4 Gurlica?
5 O: Da, obojica."/

6 P: Gdje ste Vi, Marin i Neno otišli kada ste sišli sa tavana?
7 O: Ne, oni nisu bili na tavanu. Oni su bili dole... Oko kuće su bili.
8 Samo sam ja bio na tavanu.

9 P: Objasnite mi, molim Vas, recite šta se dogodilo kad ste sišli dole s
10 tavana?
11 O: Onda sam ja provjerija oko kuće da pogledan opet... to se tuklo...
12 najviše je tuka' PAM onde oko kuće - to je borbeno oklopno vozilo, je l'...
13 ustvari BOL, mislim sa PAM-om, mislim mitraljezom koji je tuka... To je
14 normalno, rafali, znate... Bila je borova šuma oko kuće i to su sve grane...
15 bile su posle izgorile od onoga, recimo, od zrnadi vruće i tako, je l'...

16 P: U redu. Kad ste otišli da provjerite kakvo je stanje oko kuće, da li
17 ste tada vidjeli Marina i Nenu?
18 O: Onda sam - kad sam vidiya da oni nisu tu nigdje, a u biti su bili...
19 oni su meni... nisu se javili, sklonili su se negdje iza kuće, skroz gdje nije
20 meni bilo moguće bilo vidjeti - i onda sam se ja saša' u podrum gdje su bile
21 sklonjene žene, djeca jer to... bilo mi je jasno da ne mogu ništa ja više biti
22 van niti je potrebno i siša' sam kod njih.

23 P: U kojoj je kući bio taj podrum koji ste upravo spomenuli?
24 O: Bio je u kući moga brata, koja je bila odma uz moju kuću, u istome
25 dvorištu, je l'...

26 P: Ko je bio u podrumu? Da li se sjećate konkretnih imena?
27
28
29
30

1 O: Sjećam se sve. To su bile moja žena, moja mater, Gurlice - sve od
2 žene, recimo, od Petra Gurlice, od Nene mater, baba, djeca; onda, ova... bila je
3 susjeda, isto Gurlica - sad na brzinu da ne mislim sve o njima. Praktički su
4 bile sve Gurlice. Bio je i Ivan Gurlica, isto jedan bolestan čovjek i tako
5 dalje.

6 P: Da li se sjećate kojih su godina bili ljudi koji su bili u podrumu?

7 O: U podrumu samo je jedan bio najstariji, taj Ivan Gurlica, a ovo su
8 ostalo sve ljudi bili recimo, oko 40 godina otprilike. Onda, ovi stariji -
9 mislim. A ovo su mlađi bili tek... neki su vojsku završili kao Neno i mali
10 Marin.

11 P: A žene koje su bile u podrumu? Da li se sjećate kojih su godina one
12 bile?

13 O: A to su bile... recimo, kao moja mater... One su bile onda...
14 šezdeset i neke godine, je l'... a ovo ostalo, sve mlađe žene, kao moja žena, je
15 l'... onda je i ona imala negdje oko... četrdesetih godina je l'... niti punih,
16 je l'...

17 P: Da li je osim Vas još iko bio član seoske straže u Škabrnji u tom
18 podrumu?

19 O: Bio je tu samo Neno i Marin.

20 P: Da li je u podrumu bilo ikakvog oružja?

21 O: Bilo je. Bilo je... bija je jedan puškomit... lagani puškomitraljez,
22 bilo je dva automata, jedan Kalašnjikov, jedna je bila ona... ona od bivše
23 jugoslavenske vojske, isto automatska puška na preklop... ne, nije preklopna, ja
24 mislim da je bila normalna, al' ono isto kao Kalašnjikov je jačine. Ne znam
25 broj, pedeset i neki, vodi se... I bio je jedan *shotgun*.

26 SUTKINJA NOSWORTHY: [simultani prijevod] Oprostite, gospodine Black.
27 Svjedok je rekao da su jedine druge osobe u podrumu koje su bile članovi seoske
28 straže bili Neno i Marin. Ali, koliko sam shvatila iz prethodnog iskaza, te su

29
30

1 osobe još uvek bile napolju. On je mislio da su se oni negdje sakrili i da nisu
2 bili u podrumu. Možda sam nešto propustila.

3 G. BLACK: [simultani prijevod] Hvala, časni sudijo. Dopustite da to
4 dozvolim /sic/.

5 P: Gospodine Brkić, Vi ste rekli šta je čula gospođa sudija. Kad su neno
6 i Marin došli u podrum?

7 O: Oni su došli poslije. Ovo je ispravno što je gospođa upitala. Oni su
8 naknadno došli u podrum. Kad sam ja ušao u podrum, oni su lupali tu... dobro
9 stoji tamo zapisano. Ja nisam znao da su oni. Ja sam mislio da su oni već ušli
10 pošto su u mojoj kući već lupali, rušili, pa sam mislio da je ta vojska ili kako
11 ćemo je zvat, sad nije bitno, sad momentalno je l'..., ali u biti nisu. Nego su
12 oni mene pozivali da im vrata otvorim. Pošto su vrata od podruma bila
13 zaključana. Ja sam izaša', pustio sam Nenu i Marina u podrum u... Nije prošlo
14 niti nekoliko minuta već su balkonska vrata razbijena i ulazila vojska,
15 paravojska i kako to sve... sve što je bilo onda u tom momentu.

16 P: Prije nego što do toga dođemo, imamo još nekoliko pitanja o Neni i
17 Marinu. Da li se sjećate šta su na sebi imali kad su došli u podrum?

18 O: Neno i Marin imali su na sebi uniformu, ovu maskirnu, je l'... On
19 je... I Neno je uspio, na moj nagovor, skinuti uniformu. I jedan i drugi samo...
20 Marin i Neno... samo Neno nije uspija skinuti čizme. Jer sam im reko: "Ako
21 budete u uniformi, lako da budete likvidirani, tako ja i vi." I uspili su
22 skinuti, samo ostati u onome što su imali, što sam spomenija, ispod sebe. Marin
23 je ima na sebi trenerku, a Neno je ima' na sebi rifle kao i ja. I tako je s tin
24 o'šo... i jednu majicu, malo deblju i s time je završio u Kninu. Ono... u
25 unifor... u ovome... trenirki, ovaj u majici i riflama. Tako sam i ja, u

26

27

28

29

30

1 riflama, patikama i onoj vindjakni, jakni, je l'...

2 P: Hvala. Ja sam Vas prekinuo kada ste rekli da ste čuli kako se
3 otvaraju balkonska vrata. Recite nam što se zatim dogodilo?

4 O: /nečujno/... otvaraju se vrata, nego se razbijaju. Lupaju se stakla i
5 prolazi se kroz stakla. I unutra su upali. Onda je kasnije... jedan je... kako
6 sam tu opisano /sic/... tu je bila /?bio/ podrum bez stepenica. Koja je to
7 kuća... nije se stepenište završilo nego su bile ove... aluminijske ljestve
8 velike koje su... ja... poslužile su da se mogu saći ili izaći u momentu, recimo
9 naprama gori iz podruma, da ne bi išli na ona vrata vanjska, da poslužu. I kako
10 su te bile ljestve, oni su vikali "Izlazite ili bombu bacam dole", je l'... I
11 jedni su... Neno je 'tija izaći van da bi on izaša prvi. Ja mu nisam dao. Računa
12 sam možda se neće znati snaći ili uplašen kao dijete - on je mlad dečko bija, je
13 l' - i onda sam ja reka' "ja ću to napraviti". I on je ostao unutra, u jednom...
14 i dalje pri... to je opredjeljen podrum, dosta lipo skri... kako bi reka' -
15 skriveno je l' - ne meže /?može/ odma pogoditi bomba. I ja sam iziša' van.
16 Tražili od mene... bile su ljestve skinute na podu. Tražili od mene da dignem
17 ljestve i ja sam diga' i u tom momentu nije baca' ni bombu nije bilo ni pucanja.
18 I onda je nastalo izlaženje iz podruma. Najprvo su starije žene išle, djeca i
19 onda sam ja, najzadnji od svih izašo.

20 P: Šta se dogodilo kad su svi izašli iz podruma?

21 O: /.../ ... bili ispred kuće poligani na jedan beton i onda smo morali
22 pružiti ruke i tu smo ležali dok nisu ovi rekli da se dignemo. Ustvari, rekao je
23 ovi kapetan, Janković, da se dignemo. Naredio, ustvari, je l'...

24 P: Ko je to naredio da legnete?

25 O: To su naradili /?naredili/ ovi koji su prvi naišli. Ne znam, u tom momentu, to
26 niste... To je sve bila maskirna... Ono su bili zmazani, ono maskirno, tako... tako da mi nismo
27 pripoznali nikoga sem ovoga jednoga što sam ja poznavo iz jednoga kamenoloma "Jadran". To je
28 jedna firma je l' koja je navedena vjerojatno, firma je l'... Njega sam poznavao i on me
29 pritresao i našao je jedan konop u džepu od mene, je l' - ono što se čisti puška. Na njoj malo
30 krpice i pita je... i dva... dvi su bile od *shotguna* dvi one čahure metka. Kaže: "Šta će ti to?"

1 Ja sam reka': "Pa ne znam, to je bilo u džepu, nisam ni ja zna' da to postoji unutra." Iza
2 toga momenta nailazi jedan dosta visok, crni isto je mask..., zmazan je l'... i
3 doša' je s meni leđa, zavrniya mi je bradu gore i počeo da će me klati. Ja sam
4 samo uspija reći: "Daj, molim te, ne koli... ne kolji me bezveze." U tom momentu
5 kapetan Janković je naredije /?naredio/ da me ne kolje i tu je on odusta' je
6 l'... Iza toga kapetan Janković naređuje da izlazimo van na cestu. Žene šalje
7 prema am... izlazu sela, tamo ambar, glavna cesta, je l'...

8 P: /.../... da Vas prekinem tu i da postavimo tu još nekoliko pitanja o
9 ovom što ste rekli. Prvo ste opisali da su vojnici nosili maskirne uniforme.
10 Jeste li primijetili jesu li na uniformama imali bilo kakve oznake?

11 O: Da. Bilo je... al' to je već on u onom momentu kad su one žene ošle,
12 onda su z desnu stranu... znači, ja sam bio uz prvi tenk, uz... kod kapetana
13 Jankovića i z desne strane su bili ovi dečki sa oznakama *Bijeli orlovi* i pita
14 mene jedan: "Je li ti znaš šta je ovo?" Ja sam ono... nisam smija reći. Znao sam
15 što je to. Kaže: "Ovo su ti Bijeli orlovi. Znaš šta je to?" Ja sam to prešutije.
16 Znači, bili su Bijeli orlovi, bilo je... mislim, raznorazni recimo, ti
17 formacijski ljudi, a rezerve najviše je bilo kol'ko sam ja primijetio onde,
18 kas... među njima, je l'... To su moglo vidjeti po facama ljudi, da su ljudi kao
19 rezervisti je l'...

20 P: Kada kažete "redovna vojska" ili "rezervisti", na koju oružanu vojsku
21 tu mislite? Na koje oružane snage?

22 O: To sam mislio, u tom momentu, recimo, to su... to je bila regularna
23 vojska, dečki koji su bili na odsluženju svoga vojnog roka. Pod to
24 podrazumijevam to. A rezervisti su ljudi koji su mobilizirani na bilo koji
25 način, koji su došli recimo kao rezervisti u rat, je l'... Nije bitno tko ih je
26 pozvao. Ustvari, zna se, je l'...

27 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ali pitanje je bilo da li su ti
28 vojnici rezervisti bili pripadnici vojske Jugoslavije, vojske Rusije, vojske
29 Engleske - kojoj su vojsci pripadali?

30 SVJEDOK: [simultani prijevod] Rezervisti pripadali jugoslavenskoj

1 vojski.

2 G. BLACK: [simultani prijevod]

3 P: A šta je sa onima koje ste zvali regularna vojska? Jesu li oni bili
4 pripadnici jugoslavenske vojske?

5 O: Bili pripadnici jugoslavenske vojske. Možda se nisam dobro izrazija,
6 ali to je to.

7 P: U redu. Shvatamo.

8 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Kada kažete "jugoslovenska armija",
9 šta mislite, da li je to armija Socijalističke Federativne Republike
10 Jugoslavije?

11 SVJEDOK: To je bilo do toga momenta.

12 G. BLACK: [simultani prijevod]

13 P: Da li mislite da kažete da su oni bili dio JNA? Da li na to mislite
14 ili mislite na neku drugu grupu?

15 O: Mislim na JNA. A oni su se, recimo obu... mislim, kako bi... oni su
16 mobilizirani pod, recimo, imenom JNA, samo što nisu djelovali pod imenom JNA.
17 Razumijete? Oni su djelovali na svoj način, kako su odredili djelovati, je l'...

18 P: U redu. Hvala. Mislim da je to sada jasno.

19 Vi ste spomenuli oznake Bijelih orlova. Da li se sjećate još nekakvih
20 oznaka osim Belih orlova na onim prip... uniformama regularne vojske JNA?

21 O: Ne, još su bile zvijezde petokrake na njima, normalno. Na ono
22 starješina što sam vidio kasnije, na izlazu recimo iz sela, di su se skupili,
23 svi su imali... obučeni su bili u uniformu normalnu, recimo, kao i normalno ona
24 sveč... na nekin /?nekima/ je bila svečana uniforma, a na nekin je bila maskirna
25 uniforma.

26 P: Mislim da ste me možda pogrešno shvatili. Ja nisam pitao o raznim
27
28
29
30

1 vrstama uniforma JNA, već da li ste vidjeli nekakve druge oznake osim ovih
2 oznaka Bijelih orlova?

3 O: Bila je... bilo je... na nekima je bila SAO Krajina. Pa bilo je na
4 nekima i one kokarde, one iz prošloga rata, one recimo, one šajkače. Bilo je
5 nekoliko. Nije to bilo /?masovno/.

6 P: Prije nego što sam Vas prekinuo s ovim pitanjem o uniformama, Vi ste
7 nam objašnjavali kako je jedan od ovih vojnika prijetio i kako je onda Janković
8 intervenisao. Da li se sjećate da ste nam o tome pričali?

9 O: To je tako bilo i to je tačno. Oni su mene htjeli odvući kod jedne
10 kuće z desnu stranu da me ubiju. Jedan je govorio, kaže: "Ja ga poznajem, on je
11 kaže Šiptar. Je, ja ga znam." On mene nikad nije moga' vidit' jer to je samo
12 bila ona njihova, je l'... riječ kako bi lakše došli mene izvući, je l'... I
13 onda kapetan Janković nije dozvolio. On je... poslije su mene vukli jedni od
14 straga, kapetan više... on je sprida uzeo i nije me dâ i onda kasnije, kad je
15 već bilo došlo već... dosadili su... onda on izvadija pištolj i reka': "Ja ću
16 pucati". On nije imao namjeru, ali tim je samo zaprijetio da me više ne diraju,
17 je l'... I kad su odustali od toga, to nisam možda nigdje spomenija, onda je
18 reka': "Možda će...", kaže, "i ja sam u pitanju ovde s ovakvom vojskom." Kaže:
19 "Ovo nije vojska. Ovo nisu... Ja sam mislija... Čuo sam za neke četnike," kaže,
20 "ja sam mislija da su četnik...meni se čini da ovo ništa nije. Ovo je..." ,
21 kaže, "jedna banda, ovo nije vojska", kaže. "Ovo što su napravili nama iza leđa,
22 to je tamo na početku. To je..." kaže "nemoguće što su radili". Po onome svemu što sam vidio od
23 toga kapetana Jankovića, mislim da je to bio vojnik; on je imao namjeru ući kao vojnik, a ovo
24 sve što se radilo, mislim da oni ljude na koje ja mislim i koje ja znam, recimo, od prije, to su
25 sve ljudi iz susjedne zone i okolnih sela koji su bili... sa namjerom su to oni uništavali,
26 recimo bez znanja il' odobrenja Jankovića. Znači, to... on uopće nije dozvoljava'; to je rađeno
27 samovoljno sa strane njih. A mislim da su to sve ti rezervisti. Ko bi drugi moga' bit?

28 P: Kada kažete da je Janković bio jedini vojnik tamo, a rekli ste da su... mislite da
29 su drugi bili rezervisti, mislite da su ti drugi bili tamo kao privatna lica ili

30

1 kao neka vrsta vojne organizacije, vojne sile? Da li... to mi nije
2 sasvim jasno.

3 O: To može lako biti jasno. Oni su bili u sastavu Jankovića i te vojske,
4 samo što oni su to radili bez njegovog odobrenja. Oni su, znači, samovoljno
5 radili... oni više nisu poštivali ni etiku, ni zakon, recimo, vojske je l'...
6 Radili su što su htjeli.

7 P: Još samo nešto kako bi bilo jasno u zapisniku. Jedan je od njih rekao
8 da ste Šiptar. Šta to znači?

9 O: Da bi me lakše likvidirali. Znači da sam... jedino... jedino to bi
10 moglo biti to, ništa drugo.

11 P: U redu. Ali, da li postoji još neka riječ za ono što "Šiptar" znači?

12 O: Ne znam. Ne bi Vam to znao... Šiptar. To je samo što mi kažemo dole
13 ljude sa Kosova, Šiptari, Albanci, je l'...

14 P: U redu. Hvala. Gospodine Brkiću, objasnili ste nam kako je kapetan
15 Janković intervenisao u Vašu korist i onda Vam je rekao da ustanete i odete na
16 cestu. Šta se zatim dogodilo?

17 O: To je to kad sam ja... ovo već što sam pričao to se tada dešavalo kad
18 sam doša' kod njega. Znači, nije me da' pogubiti, nije da' ništa neg' kad sam
19 priša' k njemu, ovo što sam ko do sada spomenija, tom... u tome datom momentu se
20 dešavalo.

21 P: U redu. Nakon tog incidenta koji ste upravo opisali, šta se zatim
22 dogodilo? Kuda ste otišli zatim?

23 O: /nečujno/ ... ja nastupam rukama na... gori iza vrata, čitavo vrijeme
24 uveče do prvoga sumraka dok se nismo vratili. Tako, non-stop sam iša' sa njime
25 do u sami centar sela, do ispred crkve same, je l'... Čitavo vrijeme uz njega
26 sam bija. Ja i ovi iza mene koji su išli, moji zarobljeni, je l'...

27 P: Da vidimo jesam li dobro shvatio. Drugi koji su s Vama bili u
28 podrumu, jesu li oni svi bili sa Vama kad ste išli prema crkvi?

29
30

1 O: Neno i otac od Nene, to je Petar pokojni, Pere je l'..., Marin - ti
2 su bili sa menom čitavo vrijeme.

3 P: A šta je bilo sa ženama i djecom koji su bili u podrumu? Jesu li još
4 bile sa Vama?

5 O: Žene i djeca, kako sam već i rekao, oni su odvojene pram... otišli su
6 prama izl... ulazu u selo ustvari, tamo na glavnu cestu, je l'... zvani "Ambar",
7 je l'... I ovo je Ambar, ali ono je kraj Ambara.

8 P: Rekli ste da ste Vi, Petar i Marin pratili kapetana Jankovića prema
9 crkvi. Možete li opisati kako ste išli tamo? Opišite to za nas, molim Vas.

10 O: To mogu lako opisati. Znači, stali smo opet iznad baš Petrove kuće,
11 nakratko, i tu je zastao tenk i tu su gazili... Jedan je tuka' iz zolje u
12 jednu... prema jednoj kući, smatrajući jedan veliki grm, mi kažemo, šmrika, je
13 l'... Tu je opalija zolju da ne bi slučajno ko bija skriven unutra i, dobro, ta
14 je zolja opalila i istog momenta tenk opaljuje prama školi jednu granatu. Druge
15 granate, ove iza leđa puca po drugima; kuća gori, mislim, lijevo od škole, ali
16 prije škole, tako da su to... Ustvari, oni su to... ja ne spominjem nigdje, oni
17 su stalno lupali, razumite? To je pucnjava bila, to... to nije samo jedna jedna
18 granata, to je non-stop se pucalo. To je puna cesta bila onih granata. Moga je
19 kamijon... niste mogli u kamijon jedan... jer ja sam tu pokuša'... - da ne
20 spominjem svaku granatu - da ne bi ispalo da svaku granatu spominjem, svaki
21 pucanj, je l'... ili detonaciju - kako 'oćemo...

22 P: U redu. Molim Vas objasnite šta je to zolja.

23 O: To Vam je kao RB, ručni bacač. To Vam je samo jednu uk... jednu
24 uporabu, jednokratnu uporabu, je l'... Znači, kad je potrošite, bacite ono što
25 je ostalo, ništa drugo. A RB koristite, koristite možete sa... sa više puta, je
26 l'... To je moje bilo oružje u bivšoj vojsci tako da znam dosta o tome.

27

28

29

30

1 P: Hvala. Spomenuli ste, dakle, tenk. Rekli ste da ste Vi bili tamo sa
2 još nekoliko ljudi. Da li ste Vi bili kod tenkova, da li su oni bili ispred, iza
3 Vas, gdje ste bili u odnosu na tenkove?

4 O: Na osn...osnovu...odnosu tenka, mi smo bili više uz lijevo; znači, uz
5 rub ceste pretežno, a više lijevoj... desnoj gusjenici; znači, koliko je udaljen
6 kapetan bio od tenka - toliko smo i mi, ustvari, ja uz njega, a ova su trojica
7 znači, mene slijedili je l'... Ja se nisam smio okrećati, mislim, u tom slučaju.
8 Ako se okrenem, zna se...

9 P: Dakle, rekli ste da ste bili jednako udaljeni od tenka kao i kapetan.
10 A koliko je to otprilike bilo?

11 O: Bilo otprilike negde možda korak-dva, samo da nogu ne...ne udrete u
12 njega.

13 G. BLACK: [simultani prijevod] Možda je ovo dobar trenutak da pođemo na
14 pauzu?

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ustvari,...

16 G. BLACK: [simultani prijevod] Ne, ja sam pogriješio. Na jutarnjim
17 zasjedanjima idemo na pauzu. Sada imamo još 15 minuta. Ja se izvinjavam.

18 Gospodine Brkiću, izvinjavam se i Vama. Mislio sam da bi trebali na
19 pauzu, ali to je tek za 15 minuta.

20 P: Osim kapetana Jankovića, jeste li prepoznali bilo koga od drugih
21 osoba koji su bili u tenkovima ili pratili tenkove dok ste se kretali prema
22 crkvi?

23 O: Ne u tom momentu, nisam nikoga ja poznavao niti sam mogao poznavati
24 kad je sve to bilo maskirano, je l'... Jedino kad smo stali tamo - sad prilazim
25 na temu dalje, je l'... - kad smo stali kod same crkve, pretpostavljam da je

26

27

28

29

30

1 jedan bija koji sam ja prije možda na jedno pet dana kod njega... radija sam na
2 mom kamionu, on mi je radija. Ali ne smijem reć' čvrsto da je on pošto je ima'
3 onu kapu i meni je kad je... saš...sašao sa tenka, reka' mi je... malo me lupnio
4 po ramenu. Vjerovatno me je poznava'. I reka' je: "Neće tebi ništa biti." Taj
5 koji je bio na prvome tenku. Kad je siša' iz kupole, je l'...

6 P: Da li se sjećate šta je on imao na sebi, kakvu uniformu, kakvu odjeću
7 je imao?

8 O: On... ono, ima' je uniformu koja je normalno jedan... posada nosi u
9 tenku. Znači, kapu, one zaštitne za uši i ono ostalo što pripada jednome
10 vojniku, je l'...

11 G. BLACK: [simultani prijevod] Zamolit ću poslužitelja da nam sama
12 predoče dokazni predmet 271. Konkretno, mislim na stranu ERN 04687818.

13 Gospodine Brkiću, uskoro ćete na ekranu pred sobom vidjeti jednu
14 fotografiju. Pričekajte da se to pojavi.

15 P: Gospodine Brkiću, da li prepoznajete ovu zgradu?

16 O: Prepoznajem. To je crkva u se..., seoska crkva, je l'... mjesna, kako
17 već ima, je l'...

18 P: To je ista ona crkva koju ste nam ranije spominjali ili neka druga?

19 O: To je ta crkva.

20 P: Gdje se ona nalazi u samoj Škabrnji?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Nazovi... mi to zovemo "centar". Kao u centru, je l'... Ne "kao",
2 neg' to je centar.

3 P: U redu. Možemo ostaviti sliku na ekranu mada nam neće biti potrebna.

4 Gospodine Brkiću, da li se tog dana, dakle, nešto dogodilo crkvi; nešto
5 što ste Vi vidjeli?

6 O: Toga dana nije ništa crkvi se dogodilo. Tukle su granate, to sam
7 vidio... gore, u toranj; ove minobacača vjerovatno su bile, je l'... to ne može
8 drukčije ni pogađati neko je l'... I onda su posle iza toga, kad smo mi došli,
9 stali tenkovi ovde na ovoj slici što sad vidimo je; to je znači, ovde, gdje je
10 ovaj mali put što se vidi. Možete sliku vratiti. Ovo je srušena crkva, je l'...
11 Evo, tu, ako slika zastane. Znači, ovdje gdje ja držim ovu palicu, tu je bija
12 jedan tenk, jedan /nerazgovjetno/ željeznička pruga, tu se drugi parkirao, ovi
13 je pokušao ić' prema crkvi da bi ušao u crkvu. To je samovoljno, mislim, bez
14 odobrenja ovi... ovog kapetana Jankovića i on mu je reka' da ne ide, da će past
15 kamenje na njega. I on je odusta', tenk, vratija se opet ovde na istu poziciju i
16 onda su ušla nekoliko vojnika - ja mislim tri-četiri vojnika - i onda su tukli
17 po onim oltarima, onin ikonama, onome svemu što je bilo unutra u crkvi; to se
18 lomilo, pucalo. Mislim, ja nisam mogao vidit šta se dešava. Samo sam čuja da se
19 lomi, puca i tako dalje.

20 P: Rekli ste da su probali da prvo uđu u crkvu. Kako su prvo htjeli da
21 uđu u crkvu?

22 O: A... to...to se vidi na slici. Tu je stepenište. I onda je prva
23 gusjenicama... onda je on odustao od toga pošto je kapetan reka' i moga' je i
24 sam shvatiti da ne meže /?može/ ući unutra. Onda je to... Možda je bila samo
25 provokacija, je l'...

26 P: Nisam siguran da li sam dobro shvatio. To je netko pokušavao... - sa

27

28

29

30

1 tenkom su pokušavali da uđu u crkvu?

2 O: Da, baš sa... sa tenkom, sa vozilom. Tenk.

3 P: Hvala, hvala što ste nam to objasnili. Dok ste se nalazili u blizini
4 crkve kao što ste nam rekli, recite, da li su ti srpski vojnici bili izloženi
5 vatri odnekud? Da li se sjećate nečeg takvog?

6 O: Ovi tenk o kojem sad pričali, koji se vraća' na istu...

7 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, tužilac je u postavljajući pitanja govorio
8 o srpskim vojnicima. Do sada, svjedok nije upotrijebio takvu riječ. Rekao je
9 "rezervisti", "vojnici JNA ili neki drugi", ali taj termin svjedok nije koristio
10 i takav navod je potpuno neprecizan.

11 G. BLACK: [simultani prijevod] Časni Sude, ja ću pitati svjedoka. Ali ja
12 sam mislio na ljude koji su Srbi po nacionalnosti, ne na ljude iz Srbije. U
13 svakom slučaju...

14 P: ... Gospodine Brkiću, da li ste mogli reći šta su po nacionalnosti
15 bili ti vojnici koje ste vidjeli tog dana u Škabrnji?

16 O: Ovi ljudi po nacionalnosti - to ne mežete reći koji su bili kad je tu
17 bilo par dečaka koji su mene otpratili kasnije - to su bili ljudi od... dečki od
18 Zagreba na odsluženju vojnog roka. Možda nije bio u vojski još niti dva mjeseca.
19 Ko to zna koliko je bija, je l'... Znači, tog momenta bilo je dečaka koji...koji
20 su došli u Zadar i svjedočili. Sad, to je puno pričat kad bi sve pričali... koji
21 su dolazili nešto svjedočiti; tu je bilo ljudi čak od sportaša, dečaka, lju...
22 koji su bili tu u Škabrnji. To oni uopće nisu znali da se tu napada Škabrnja.
23 Oni su mislili da je neka vježba. Njima je tako to bilo prikazano, tako da oni
24 uopće nisu... Ovi je reka', kaže: "Ja se nikada neću više vratit" - koji je mene
25 odveja natrag na... u TAM-u 110, je l'... To nismo tako pričali, al' to je to.
26 Kaže: "Ja se neću nikada vratiti, ja sam na odsluženju, ja sam...", kaže "...
27 gore od Zagreba".

28
29
30

1 Tu je bilo dečaka koji uopće nisu znali da se to napada selo, je l'... Oni su
2 mislili da je to neka vježba rutinska i tako...

3 P: Dakle, kažete da su možda neki od tih ljudi koji su sudjelovali u
4 napadu bili Hrvati?

5 O: Pa da. Bio je jedan. On je bio u Zadru svjedočio, ja. Čak je bilo i
6 takvih slučajeva, ja.

7 P: Dakle, kada isključimo te ljudi koji su bili iz Hrvatske, iz Zagreba,
8 iz Zadra, da li ste mogli vidjeti da li je bilo tamo ljudi koji nisu Hrvati?

9 O: U tom momentu ja nisam moga' registrirati niti Srbin niti Hrvat. Ja
10 sam onda vidiya... - još je bila postojala na ljudima... po nekin je bila
11 petokraka. Sve dok nije došlo ono vrijeme kad san se ja već našao u Kninu. Onda
12 više nije bilo petokrake, nego je bilo "JA". Oznaka "JA"; na krpi su nešto
13 napisali, ono... zastava plus "JA". I to je kasnije već nestaje petokraka,
14 nestaje ono "N", ostaje samo "JA" - "Jugoslavenska armija", je l'...

15 P: Dobro. Nećemo sada još govoriti o Kninu. Želim još da razgovaramo o
16 događajima u Škabrnji 18. novembra. Dakle, da li znate šta je kapetan Janković
17 bio po nacionalnosti?

18 O: To... to Vam ne bi mogao reći. Pretpostavlja se zato da su ga...
19 zvali su ga "Lala" njegovi onde. "Lala", a on je meni reka' kad nije dozvolija
20 da se u crkvu tuče, još prije nije dozvolio da se tuču granate, on je meni rekao
21 ovako... kaže: "Što treba", kaže "rušiti objekte, sakralne objekte ili škole?"
22 Sâm je govorio kapetan. Kaže: "Za sakralne jednim dijelom" - ovim riječima -
23 "jednim dijelom sam vezan i ja za ove sakralne objekte". To znači,... Pa sam
24 doša' do zaključka...; kasnije sam čuja da je jedna njegova žena bila... il' je
25 neka onde iz Zadra, ili je čak ovi jedan reka' mi da je radila kod njega. Ona
26 radi recimo nježne osobnosti /sic/, niko ne želi reći koja je ta žena. Mislim da
27 je bila Hrvatica mu žena. Vjerovatno je zbog toga reka' da je jednim dijelom

28
29
30

1 vezan za sakralne objekte ove. Kao u Škabrnji recimo, ili bilo di, nije to sad
2 bitno.

3 P: Dakle, mislite da je njegova žena bila Hrvatica. A šta mislite, šta
4 je on bio?

5 O: Mislim da je on bio... on je gore bio... vjerovatno iz ove Vojvodine.
6 Da je bio... on je bio čovjek iz Vojvodine. Da l' je bio Hrvat, da l' je Mađar
7 bio, da li je koje druge nacionalnosti, Slovak ili bilo koji - to ja ne bi moga'
8 reći točno. Samo su ga zvali "Lala". Plus Zoran ono njegovo ime. Da li je to
9 bilo ratno ime ili pravo njegovo ime, to Vam isto ne bi mogao potvrditi.

10 Jer zna se desiti da... recimo, to je obično se dešava u svim ratovima,
11 pa valjda i u ovome, da imate falšovo ime da se ne otkrijete je l'...

12 P: Još samo jedno pitanje pa prelazimo na drugu temu. Dakle, kažete da
13 je barem jedna osoba koju ste poznavali, da je bila iz Hrvatske. Dakle, ta osoba
14 koju ste možda poznavali, da li je ta osoba bila Hrvat po nacionalnosti?

15 O: Ja tu nisam momentalno ni jednoga Hrvata poznavam'. Samo sam ovi dečko
16 koji me vozi u kamionu, vraćao, on je čovik bio aaa... kao vojnik na
17 odsluženju. Znači, ročni vojnik, ne znam da li to podrazumijevate točno što to
18 znači. Njega sam registrira' kao Hrvata i on mi je reka' da je Hrvat. A ovo
19 drugo, nisam znao ko su bili.

20 P: Da, baš me to zanimalo. Da li ste, za bilo koga drugoga od tih koji
21 su sudjelovali u napadu na Škabrnju, mogli reći šta su po nacionalnosti? Osim
22 tog jednog čovjeka?

23 O: Ne.

24 P: U redu. Prije nego što smo se počeli baviti ovom temom, Vi ste nam
25 počeli pričati o jednoj situaciji kada je zapucalo po tim vojnicima. Molim Vas,

26

27

28

29

30

1 ispričajte mi šta je bilo tom prilikom.

2 O: Mislim da sam ja to pričao o onome tenku kad smo stali ispred crkve;
3 to nek..., preko polja, to je jedno selo zvano Gravići, zaseok i opaljeno je
4 dva-tri metka, vjerovatno iz šnajpera i tu je bio kod tenka kapetan Dragan,
5 ovaj... Zoran. I on je proša' s drugu stranu tenka, a mene su stavili prije toga
6 bili kao živa meta na rampu, je l'. I tu sam staja'. Kad su počeli pucati, on
7 je... kapetan kasnije doša' iza tenka, povuka' je mene iza jedne kuće, ona onde
8 koja je na samome čošku i reka' je: "Bježi, ubit će te tvoji."

9 I onda ovi jedan što je tija da bi ubija maloga Marina, to ja kažem
10 "mali dečko", je l'... - on je reka, kaže - "ja sam vidio oklen pucaju" i upro
11 je prstom u kuće one u koje je on... kasnije, kad je upra prstom oklen je pucao
12 /sic/, okrenuo tenk u polu i opalija jednu granatu i promašija je tu kuću.
13 Znači, uza samu kuću je granata pala; vidi se kako je udarila u zemlju i onda je
14 ponovija paljenje, stavio je drugu granatu i reka' je, kaže: "Ovom neću", kaže
15 "pogrišiti". I tako je bilo, nije pogrišija. Točno je... kad sam doša' iz
16 zatvora, iša' sam gledati pogodak taj, u vrh stepenica u kući koje idu na kat
17 pogodio je, granata prošla kroz vrata, je l'...

18 E, to je se tu desilo, je l'...

19 G. BLACK: [simultani prijevod] Časni Sude, mislim da sada jeste trenutak
20 za pauzu.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Tako je. Sada idemo na kraću pauzu.
22 Nastavljamo sa radom u 16h. Prekidamo sa radom.

23 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim.

24 ... Početak pauze u 15.31h.

25 ... Sjednica nastavljena u 16.02h.

26 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite, molim. Izvolite sjesti.

27 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine Black, izvolite.

28 G. BLACK: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude.

29

30

1 P: Gospodine Brkiću, ponovo ću Vam postavljati pitanja, ali ću Vas
2 zamoliti da pokušate da govorite sporije i da saslušate moja pitanja zato što
3 prevodioci imaju problema da prevedu sve ono što Vi kažete. Da li ste me
4 razumjeli?

5 O: Razumija sam.

6 P: Znam da imate mnogo informacija koje biste htjeli da nam iznesete,
7 ali molim Vas da napravite napor da ne govorite dok ja još uvijek postavljam
8 pitanje i ono se Vama prevodi.

9 O: Da.

10 P: Hvala.

11 Prije pauze, Vi ste rekli... odnosno, govorili ste o kapetanu Jankoviću
12 i onome što je učinio da Vam pomogne. Da li je kapetan Janković bio prisutan kad
13 su pokušali da tenkom uđu u crkvu?

14 O Da, on je bio prisutan. Ali se nem... samo ne uza sami tenk.

15 P: Da li je mogao da vidi šta se događa sa crkvom? Jeste li mogli to da
16 utvrdite?

17 O: Da, on je moga' to jednostavno viditi kao i ja pošto je bio blizu
18 mene, je l'...

19 P: Hvala Vam. Neposredno prije pauze, rekli ste: "Onda je jedan čovjek
20 koji je htio da ubije mladog dečka koji se zove Marin..." - zamolio bi Vas da
21 objasnite ovaj incident gdje ste rekli da je neko htio da ubije Marina.

22 O: On je pokušao maloga da ubije. Onda je tu bila prisutna jedna
23 bolničarka. Ustvari, bile su njih tri, a najbliža je bila Nada Pupavac. Ustvari,
24 ona je njima bila zapovjednik svima. I ona je rekla: "Ne", kaže "nemoj ga ubiti,

25

26

27

28

29

30

1 dosta je..." kaže "toga bilo". Znači, ono što se desilo tamo, na početku i taj
2 je odusta' zbilja da ga... da ga likvidira, je l'... da ga ubije il' zakolje il'
3 bilo što što je on odredio napraviti, je l'... I to je s tim završilo. I onda je
4 on reka', kad je ono kad smo već spomenuli ono pucanje, on je reka' da je vidio
5 odakle puca se u tenk. I to je sa tim završilo, je l'... On je puca tenk, on je
6 napravio ono što je napravio. Jedan pogodak promašio, jedan pogodio i to je s
7 tim tenkom sad tu što sam ja mislio reći.

8 P: U redu. To ste nam objasnili pred pauzu. Ali samo još nekoliko
9 pitanja o ovom incidentu sa Marinom. Gdje se to dogodilo da je taj čovjek htio
10 da ubije Marina?

11 O: To se dogodilo iza one kuće koja je na čošku di se kasnije kapetan
12 sklonio i svi ostali kad su se sklonili. Posle ona tri metka koji su pucani u
13 tenk, je l'...

14 P: Ko je bio taj čovjek koji je htio da ubije Marina?

15 O: Ne, on je maskirani bio. To je onaj vjerovatno što je i mene tija,
16 oni visoki što je tija i mene ubiti, zaklati, kako 'oćete - isti bog.

17 P: Hvala na ovom detalju. Dok ste se nalazili u blizini crkve, jeste li
18 vidjeli još nekog oficira osim kapetana Jankovića?

19 O: Što se tiče oficira, taj... - ja mislim da je to bio taj Čalić koji
20 je bija na ulazu. Ima' je stolicu, stol i on je odatle valjda upravljao i sa
21 kapetanom Jankovićem i onim ost... i ostalom vatrom koja se vodila na tom... na
22 tom putu prama selu i u selo, je l'.

23 P: Za sada me zanima ovo vrijeme kada ste bili blizu crkve? Jeste li Vi
24 vidjeli toga Čalića ili nekog drugog oficira blizu crkve?

25

26

27

28

29

30

1 O: Bija je poslan kamion, TAM 110, da doveze toga...toga oficira, je
2 l'... i on ga je doveza' i kada je doveza' toga oficira, njemu je reka': "Evo,
3 vidiš...", kaže "sad je kraj". Ustvari, to je završeno. I kaže: "I ja bi tako
4 zapovjedo malo dalje". To je njihova bila šala, je l'... - kako sam ja njih
5 razumija, je l'...

6 P: Kada kažete "ovaj oficir" da li to mislite na Čalića ili nekog
7 drugog?

8 O: /nečujno/ ... Čalić je ustvari... to je oficir bio. Sad ja ne mogu
9 tvrdit da je Čalić. Pošto nji' je bilo više koji su vodili te koordinacije
10 napada, znači, bil je Čalić tamo na jednoj strani, ovaj tamo-vamo, al' mislim da
11 je on taj. Jer pouzdano znan da je vatrom upravlja' Čalić. Da li je on to
12 bija...; ja Čalića nisam poznavo, samo znam kao oficira, razumite?

13 P: Da se usredsredimo na ovo što ste Vi vidjeli. Da li ste Vi vidjeli
14 tog oficira Čalića ili nekog drugog oficira na području crkve? Vi lično, jeste
15 li ga vidjeli?

16 O: Ja sam vidio, osobno ja, jer po njega je poslano. On prije nije tu
17 bio... po njega je poslano da dođe na samo mjesto tu gdje smo mi bili i kod
18 kapetana, i kod toga tenka di je se sve stalo. Znači, to je završena... Samo, tu
19 nije rečeno, ustvari, što bi trebalo reći, tu je javljeno da je pao Vukovar.
20 Onda su rekli: "Pala je i Škabrnja". To je dojavljeno bilo na radio-stanici;
21 nosija je jedan vojnik, radio-stanicu, i oni su poskočili, veselili su se malo i
22 kasnije su razbili gore dućan... dućan, nosili su piće i tu je nastalo kasnije
23 pijenje, lumpovanje i šta ja znam. Lumpanje, to se kaže tako, pijenje,
24 veseljenje, je l'....

25 P: Kako bi bilo sasvim jasno, kad kažete "oni", da su "oni" objavili da
26 je Vukovar pao i da su bili sretni zbog toga, ko su to "oni"?

27

28

29

30

1 O: To su objavili, čuli su na radio-stanici; da li su čuli direktno iz
2 Vukovora ili sa nekoga drugoga mjesta, u biti je došla informacija na... kod
3 toga čovjeka koji je nosija radio-stanicu. I on je objavio 'vamo njima svima da
4 je Vukovar pao. Znači, to je rad... bilo istog momenta kad su... kad su i kod
5 nas stali u Škabrnji. Kad je Škabrnja pala, je l'...

6 P: U redu. Molim Vas da pažljivo slušate moje pitanje. Ko su to "oni"?
7 Da li mislite na vojnike ili na neke druge ljude? Koga to nazivate "oni"?

8 O: Mislim izričito na vojnike koji su bili na...na drugoj strani, ili u
9 Vukovaru oklen su čuli te informacije. Na vojs... Mislim, oni koji su
10 zapovjedali ovdje i odakle su dobili informacije. To se znači, radi o vojski.

11 P: Znači, vojska, oni koji su bili sa Vama blizu crkve u Škabrnji, jesu
12 li to ti ljudi o kojima govorite?

13 O: Ti ljudi, ja.

14 P: Hvala. Sada bih pošao malo dalje u vašoj priči. Jeste li na kraju
15 otišli s područja crkve?

16 O: Sada dolazi vrijeme da odlazi taj Čalić - ako je Čalić - mi iza njega
17 sa drugim vozilom idemo opet prama tamo, ulazu na početku toga sela Ambar, na
18 glavnu cestu i tu nas smještaju u jedan podrum dvije kuće koje su započene, u
19 jedan podrum od te dvije kuće.

20 P: Koliko ste dugo ostali u tom podrumu, na ulazu u selo?

21 O: Pa možda nešto više od sat vremena. Ako ne i dva.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Ko je još, osim Vas, bio na ulazu u selo? Mislim tu na ljude iz
2 Škabrnje.

3 O: Tu su već bile smještene ove ženske. Jedne su otišle već za Benkovac,
4 odvezli navodno... Kasnije sam čuo da su u dječjem vrtiću smještene bile, te
5 žene, a ove ostale su ostale od Nene baba, mater i ovi Gurlice i još jedna Eva
6 Šegarić koji su poginija sin i ostali - da to sad tu nismo spomenili - i ostale
7 sve; to je znači bilo jedno... sa nama, bilo je oko desetak nas u tome podrumu.

8 P: U to vrijeme, kada ste bili na ulazu u selo, da li je bilo kome neko
9 prijetio ili ga maltretirao?

10 O: To je bilo taj Neno. Njega je jedan vojnik uze' koji je čistio
11 uređaj, one IC-uređaje, noćno gađanje, i odveja ga iza kuće, istuka'... malo...
12 mislim... isprebija ga i vratija. Onda mater mu plakala, mislili i ja sam
13 mislija da će ga ubiti pošto je to već oružje u rukama, je l'... Znači, nije ga
14 ubija nego ga je vratija ponovo nazad, natrag u podrum, je l'.

15 P: Rekli ste nam da ste nešto više od sata ili možda dva sata bili u
16 podrumu. Šta se dogodilo nakon toga? Kuda ste poslije toga otišli?

17 O: Onda su nas izveli u podrum i ja sam ono... uze' tu Evu. Ona je bila
18 malo, ne malo neg' dosta je slijepa bila; mislim, ona vidi, al' ne baš dovoljno
19 jer je bija već mrak i tamo je već bija parkiran jedan autobus i onda su nas
20 proveli pored autobusa. Tamo su nas poredali, mene, Nenu, Marina, uza rub ceste
21 i nared...naredili da se postrojimo. Ja sam mislio bit će streljanje, je l'...
22 Mi smo se postrojili okrenuti sa prsima prama njima, oni su ovako rekli, kaže:
23 "Nećemo da gledate Ustaše kako ćemo vas ubiti, okreniti se leđina". Na to sam
24 mislio da će nas zbilja ubiti, al' sam imo jednu pretpostavku, ali dobro to je
25 nebitno toliko... I onda smo tako čekali. Oni su repetirali. Znači, nije bilo

26

27

28

29

30

1 došlo do opaljenja. Samo su nas ili zastrašivali ili nešto se dešavalo - što su
2 oni mislili to ja ne mogu znati točno. I onda su odjednom naredili da se
3 okrenemo prama njima. Onda su rekli prije toga, ustvari, kaže: "Nećemo vas ubiti
4 odma' nego udri ih po nogama da čuju" kaže "Ustaše kako boli". Ono, provokativne
5 riječi, je l'... I onda iza toga je uslijedila... uslijedilo je da se okrenemo i
6 kad smo se okrenili onda su naredili da idemo prama autobusu. Onda su nas tu
7 izudarali na ulazu u autobus i onda smo ušli u autobus. Ja sam sio kod
8 zadnjega... ušao kod zadnjega sjedala, sklonija sam se više iza sica, ako nas
9 budu tukli da me po glavi ne tuku, da što manje dobijem udarce i sad, u tom
10 momentu, u autobusu čitavo vrijeme nisu nas tukli, je l'... I tako smo došli u
11 Benkovac.

12 Kad smo došli u Benkovac, onda neki Reks - mislim, ja sam ono... čuja za
13 Reksa, nisam ga nikada viđa' ono osobno, jer se ovdje našla i neka pjevaljka
14 bila, kod Oskara i tu se sastajali oni često. Njegovo ime je bilo poznato. On je
15 bio u nekome mantilu na ulazu na porti. I kad smo izlazili iz autobusa, on je
16 doša', on je mene zgazija praktički i onda kad smo došli u jednu prostoriju, u
17 tu prostoriju su nas smjestili sve. Morali smo sjesti na pod, odupri se nogama
18 u zidove, a ti su zidovi već bili od krvi neke; ne znam da li je neko prije nas
19 bija ili ne. Samo su bili krvavi i tu smo čekali 'nako nogama i onda su dolazili
20 nji' nekoliko nas. Neki su na prozoru bili, provocirali "Ustaše, ovo, ono...",
21 one priče, a ovi su nas mlatili drugi i jedan od jednoga Pupavca Steve - koji je
22 meni dosta bio poznat, skupa smo i radili, njegovi sinovi - jedan je skočija
23 meni s leđa, al' već smo i prije bili izudarani od ovih drugih i onda, kako je
24 skočio da će me onda povući, da će mi slomiti kičmu sa kolinima i kad me već
25 udarija, al' nije baš uspio kako je mislio... udarija me je... mislim, skočio je
26 na mene i ja sam se ovako okrenio, prepoznao sam mu brata pa sam mislio da
27 nije... Kad sam se okrenija, onda je i on mene pripozna i reka' je: "Oprosti mi,
28 molim te, nisam znao", kaže "da si ti".

29
30

- 1 Znači, da je bio neki drugi, bilo bi isto, je l' tako?
- 2 P: Koliko ste dugo ostali u tom mjestu, Benkovcu, o kojem ste nam upravo
- 3 pričali?
- 4 O: Onako na betonu, prenoćili.
- 5 P: Znači, da li ste tu proveli noć?
- 6 O: /nečujno/ noć, da.
- 7 P: Uskoro ću Vas pitati o sljedećem danu, ali imam još nekoliko tema
- 8 koje bih htio da pokrijemo prije toga. Da li znate da li su u Škabrnji ubijeni
- 9 civili, ijedan civil, 18. novembra 1991.?
- 10 O: Da, to sam ja znao i ja sam već vidio na cesti ove... di ležu leševi,
- 11 je l'... Samo ovi je rek... ovi vojnik koji nas je pratio, kojega sam spomenija
- 12 da je Hrvat negdje od Zagreba, područje Zagreba, on je ceradu povuka i da ne
- 13 gledamo, je l'... Znači, bilo je toga više. Ja sam samo vidio jednu žrtvu.
- 14 Znači, kasnije sam čuo da su... neka žena je ležala na cesti, možda i drugi su
- 15 bili dok im je... pa su ih možda i sklonili, je l'... tako da sam ja samo vidio
- 16 jednu osobu kako leži na cesti. Znači, bilo je to već... žrtve su bile dok sam
- 17 ja bio dole prisutan, je l'...
- 18 P: Jeste li Vi prepoznali ovu osobu koju ste vidjeli svojim očima i da
- 19 li znate njezino ime?
- 20 O: Ne, nisam mogao onog momenta jer je bila osoba okre...okrenuta na
- 21 drugu stranu sa licem.
- 22 P: Jeste li kasnije saznali o nekim ljudima koji su toga dana ubijeni i
- 23 da li ste saznali za njihova imena?
- 24 O: /nerazgovjetno/ ja sam sazna sve, ovi... dosta toga, ali to je već
- 25 bilo kasnije, je l'... ali toga dana nisam mogao ja baš o ničemu znati. Pošto
- 26 sam ja završio u tome Benkovcu, u vojarni, a u Kninu sam saznao pojedinosti,
- 27
- 28
- 29
- 30

1 recimo.

2 P: Sada bih zamolio poslužitelja da nam se pokaže jedna karta koja nosi
3 ERN broj 04693957.

4 /u engleskom transkriptu: "G. WHITING: [simultani prijevod]"/ /sic/

5 I mislim da bi bilo najlakše kada bi se to moglo staviti na sistem
6 elektronske sudnice, a da se svjedoku da kopija na papiru. Mislim da bi tako
7 bilo lakše. Zamolio bih poslužitelja, ustvari, mi imamo... nadam se da imamo
8 dovoljno kopija da damo i Obrani i Vijeću, ukoliko to želite jer je tako onda
9 lakše pratiti.

10 P: Gospodine Brkiću, da li prepoznajete ovu kartu koja se nalazi s Vaše
11 lijeve strane?

12 O: Prepoznajem.

13 P: Jeste li je Vi meni dali jučer popodne?

14 O: Ja sam to dao.

15 P: Kako ste došli do te karte?

16 O: To je popa... iza, kroz "Oluju", iza akcije "Oluja" - to su pronađene
17 tamo gdje je bila ustanova policije. Ne samo, neg' još više dokumenata i ovo
18 je... ovo je meni davno već dato i ja sam sada proslijedio ovdje. Uz to, da ne
19 bi puno pričali o tome kako je napad teka', što je teklo, tu je sve prikazano;
20 to je... to je njihov, mislim vojska crtala, a ne ja; to su njihovi bili
21 punkтови...

22 P: Za par minuta ću Vas pitati da pogledate kartu, ali ko je Vama dao tu
23 kartu? Možete li nam to reći?

24 O: To su mi ovi ljudi koji su bili u akciji dali.

25 P: Sjećate li se njihovih imena ili ne?

26 O: Ustvari, to mi je da' jedan susjed. Ko je njemu da' ovi... oni dečki

27

28

29

30

1 koji su bili akcija... baš oni pravoga koji je uze' iz, recimo, te zgrade gdje
2 je to bilo, e to ne znam baš tu osobu točno, al' znam ko mi je dao, je l'...

3 P: Da onda na trenutak pogledamo tu kartu. Pogledajte na lijevu stranu,
4 a možda biste mogli, molim da se svjedoku dâ pokazivač. Molim da nam ukretko
5 objasnite oznake koje se nalaze na ovoj karti. A, molim Vas da idete polako i
6 pokažete jednu stvar i kažete nam šta je ta stvar. Dovoljno sporo da prevodioci
7 i mi ostali možemo pratiti. Znači, karta se nalazi s Vaše lijeve strane.

8 O: Znači, ova se... ova se karta nazvala kao Akcija "Alan", je l'... I
9 sa ovim si simbolon ovdje u Biljanama Gornjim, sa...sa ovim oznaka kao tenk ili
10 zastavica, ovde prikazano ujedno kao tenk ili zastavica - nije sad toliko bitno;
11 to je označeno kao mjesto komande. A koliko ja znam tu je označeno mjesto
12 komande, a komande je mjesto bilo u Trljugama kod škole, jedno...jedna... to je
13 zaseok Trljuge; u jednoj kući koja je jedna ženska radila u Njemačkoj. To je
14 nova kuća bila, tu je bija štab, je l'... Znači, ovo je prikazana kao komanda
15 tu. A ovde je ovo prikazano kao recimo položaj, ovo ispod ove zastavice, a
16 lijeva strana gdje je ovo Oscar, tu Vam je označeno vrijeme napada i odakle,
17 odatle je krenija napad, recimo. Tu su bili parkirani tenkovi i još prije. Ja
18 sam ih vidija, kod njih sam bija jer sam mora' doći kod jednoga čovjeka koji je
19 bio... Imao je...

20 P: Oprostite na trenutak. Žao mi je što Vas prekidam, ali - šta tu
21 stoji, u koje vrijeme je taj napad počeo?

22 O: To je u... u 6 sati, Oscar u 6 sati su krenuli znači. A otv... počelo
23 je otvaranje vatre na Škabrnju znači, na ulazu u selo, od Gornjega Zemunika -
24 počelo je u 7.30h, kako i svak to zna. Vjerovatno to ljudi su i u glavama
25 zabilježili, a ovde osobno zabilježeno službeno je l'. Sa njihove vojničke

26

27

28

29

30

1 strane, je l'... 'očemo reć' tako da se lakše razumi.

2 P: Da li je to onako kako se Vi sjećate? Da li to odgovara vremenu kako
3 se Vi sjećate da je bilo?

4 O: Čitavom vremenu i ovo je točno sve. Ovo je 'vamo kod... aaa... gdje
5 je oznaka "105 milimetara" - to je baterija koja je bila naoružana sa topovima
6 od 105 milimetara. Ovo je 1/13 - to je tu to topništvo; to je njihova ta ovi...
7 položaj. Ovo je dolje ero...aerobaza. To je aerodrom okle su isto pokrivali
8 vatru, ako ih je bilo volja, ako su radili, vjerojatno jesu. To je znači 122
9 milimetra topovi su bili.

10 P: Tu se nalazi jedan oblik romba i jedan krug. Šta oni označavaju?

11 O: Označava tenk ovi romb. A ovo krug, to Vam označava BOV - "borbeno
12 oklopno vozilo" koje je naoružano sa PAM-om, teškim mitraljezom; mislim, malo
13 težim mitraljezom.

14 P: Jeste li Vi lično vidjeli tenkove i ova BOV vozila u Škabrnji 18-og?

15 O: Bio je jedan mladi dečko, plavi, vozio... Ovde ima na uhu, baš on je
16 puca'. On je bio taj, kako ćemo ga nazvat, nišandžija ili... On je puca' u biti.
17 To je jedan mali dečko. Više mi je ličija na dijete nego na vojnika. On je bio
18 odma' uz mene. Recimo, on je bija... prvi tenk, drugi tenk i on je bija odma'
19 između dva tenka. I tu je bilo jedno vozilo u koje... u kojem se slagale ono
20 u... mi... ja kažem šendžeri /sic/ gdje su se metki slagali u tom vozilu i
21 municija se pripremala za pucanje kad se potroši. Tu su bila tri čovjeka koja su
22 slagala.

23 P: Vi ste konkretno spomenuli tenkove. A da li ste toga dana vidjeli i
24 bilo koji od ovih BOV-ova?

25 O: Pa to je to o čem' ja pričam sada: to je taj BOV koji je bija uz
26 mene.

27 P: U redu. Hvala. Razumio sam. Ima li još nešto na ovoj karti što biste
28 htjeli da nam pokažete i da nam kažete šta znači?

29 O: /nečujno/... koja je više djelovala... najviše je djelovala ova sa
30 120 mi...metara... ovi...ovi... Zapužane, je l'...

1 Iz Zapužana; to je tzv. Zapužane-tim; na toj lokaciji, to je bio položaj odakle
2 su isto otvarali vatru sa ovin topovima 120 milimetara, je l'...

3 P: Hvala.

4 G. BLACK: [simultani prijevod] Časni Sude, mi smo ovo tek dobili i
5 zatražit ćemo da se prevede, no u ovom trenutku ja bih samo želio da zamolim da
6 mu se dâ broj, da se uvrsti ova... u spis.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Ova se karta uvrštava u spis i molim
8 da se dodijeli broj.

9 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti broj 285.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

11 G. MILOVANČEVIĆ: Odbrana ima jedan prigovor, časni Sude. Po dva osnova:
12 jedan je što svedok koji se izjašnjava o ovoj karti, ma šta ona značila, nije
13 vojni ekspert. Tužilaštvo je ovdje imalo svog vojnog eksperta i nije ga
14 saslušavalo o ovoj karti. Drugo, postavlja se pitanje autentičnosti ove karte.
15 Svedok nam kaže da je to plan napada na Saborski. Može to biti i ne m... Na
16 Škabrnju, pardon. Može to biti, ne mora biti. Pokazat će postupak šta je u
17 pitanju. Ali bih, časni Sude, ukazao na nekoliko detalja na ovoj karti koje se
18 vide na monitoru. Sav tekst koji postoji oko ove karte, na ovom plavom polju
19 praznom, sadrži tekst pisan hemijskom olovkom, a ispod njega, na primer u
20 gornjem levom uglu, imate oznaku "105". To "105" je pojačano crnim flomasterom.
21 Iznad toga je tekst pisan hemijskom olovkom. Ispod toga imate oznaku na levoj
22 strani "122 milimetra". To "122" je pojačano, a tekst je pisan hemijskom
23 olovkom.

24 Ova oznaka dole "tenk" i "BOV"...; pa onda, ispod, na dnu strane postoji
25 tekst neki, razmernik. Sve što postoji na karti je pojačano, podebljano i
26 označeno.

27

28

29

30

1 Ko je to činio, kako je to činio, i sa kojom namerom i kada - to je
2 potpuno diskutabilno. A svedok nam saopštava da je dobio od lica koje ne zna ili
3 zna dobro, koje je pak to dobilo od nekog drugog, a to je navodno poteklo iz
4 neke stanice milicije. I drugi put se dešava da svedok koji dolazi da svedoči o
5 događaju od pre 15 godina donosi sa sobom dokumente. Prošli put je to učinio
6 svedok Šegarić sa fotografijama i nekim drugim dokumentima, a sada to čini ovaj
7 svedok. Ja zbog svega ovoga mislim da će ovo biti teško prihvatiti kao
8 verodostojan, autentičan dokument.

9 G. BLACK: [simultani prijevod] Mogu li odgovoriti?

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite.

11 G. BLACK: [simultani prijevod] Što se prve točke tiče, mislim da nije
12 neophodno da svjedok bude vojni vještak da bi se preko njega uvrstila karta.
13 Istina da je vojni vještak već svjedočio, ali mi tada nismo imali ovu kartu tako
14 da ga nismo mogli ispitivati o njoj. Međutim, ne smatram da je neophodno da bi
15 svjedok morao biti vještak da bi nam rekao šta se vidi na karti.

16 Što se tiče pak autentičnosti, Obrana ima pravo da iznosi svoje točke.
17 Mislim da se tu radi zapravo o pitanju koja težina se pridaje... Autentičnost
18 nije nešto što je bitno za uvrštavanje ili neuvrštavanje dokumenta. Svjedok nam
19 je rekao gdje je dobio dokument i informacije koje nam on daje su u skladu sa
20 dokumentom. On je bio na licu mjesta. Vi ćete razmatrati o tim pitanjima kada
21 budete razmatrali koju težinu trebate pridati ovoj karti, ali što se tiče

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 toga da li se ona može uvrstiti ili ne, mislim da nema nikakve veze.

2 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Imate li kakav odgovor, gospodine
3 Milovančeviću?

4 G. MILOVANČEVIĆ: Pored onoga što sam rekao, časni Sude, karta nema
5 datum, nema potpisa, nema pečata, nema delovodnog broja, nema bilo kakve oznake
6 o tome kome pripada i ko je kartu sastavio. Nemam šta drugo da kažem.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Da se pozabavimo prvom točkom,
8 gospodine Milovančeviću. Ako ubuduće budete imali prigovor na uvrštavanje nekog
9 od dokumenata, ja Vas molim da to pokrenete prije nego što bude uvršten u spis,
10 a ne nakon što je uvršten. To je prva stvar koju sam želio reći. Naravno, Vi
11 imate pravo u bilo kom trenutku da skočite na noge i kažete: "Ulažem prigovor",
12 ako smatrate da je nešto takvo posrijedi. Kada govorim u svoje ime - ne znam
13 kakav je stav ostatka Vijeća - ja sam upravo imao ista pitanja kao i Vi,
14 gospodine Milovančeviću, u vezi sa ovom kartom, koja sam htio uputiti baš
15 svjedoku, kada dođe vrijeme za Vijeće da postavlja pitanja. Kao treće, ja
16 nalazim da Pravilnik ovog Međunarodnog suda, da su prilično slobodna ili široka
17 /sic/ kada se radi o pitanju uvrštavanja dokaznih predmeta. Mislim da smo o ovom
18 problemu već razgovarali na početku suđenja kada smo se bili suglasili da u
19 ovakvoj jednoj situaciji takav dokument je najbolje onda označiti za
20 identifikaciju i njime se pozabaviti kasnije. Ne znam da li biste bili
21 zadovoljni ako bismo to učinili.

22 G. MILOVANČEVIĆ: Da, časni Sude. Uz samo jedno kratko objašnjenje. Mi
23 smo ovu kartu kao i dopunu izjave svjedoka dobili 15 minuta pre početka suđenja.

24

25

26

27

28

29

30

1 Pre današnjeg suđenja. Zbog toga nismo mogli uopšte da reagujemo na ovaj
2 dokument. To činimo sada kad se on nalazi pred nama, u ovom trenutku i da...
3 molim da Sudsko veće ima to u vidu. Dakle, mi smo bili u potpunom vremenskom
4 cajtnotu, jeste.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Naravno. Niste me dobro razumjeli.
6 Gospodin Black je već bio na nogama i zatražio, nakon što je postavio pitanja,
7 da se dokument uvrsti u spis. Vi ste sjedili i ja sam pričekao nekoliko sekundi
8 da Vam dam priliku da ustanete. Kada smo završili sa uvrštavanjem dokumenta, Vi
9 ste tek tada ustali. To je ono što sam htio reći. Naravno, jasno mi je da ste
10 kartu tek danas vidjeli i zajedno sa ovim drugim dokumentima. I upravo zbog toga
11 ste trebali biti spremni da skočite na noge prije nego što je uvršten ili možda
12 čak i prije nego što se postave pitanja. No, u svakom slučaju, ja Vas sada pitam
13 sljedeće: da li bi označavanje ove karte samo identifikacijskim brojem bilo
14 nešto što bi bilo zadovoljavajuće u skladu sa onim što smo se dogovorili na
15 početku suđenja?

16 G. MILOVANČEVIĆ: Da, časni Sude.

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. U tom slučaju, ovaj dokument
18 više nije uvršten u spis nego je samo označen radi identifikacije i dodeljen mu
19 je broj.

20 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti dokument 282 /u engleskom
21 transkriptu: "285"/.

22 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite, gospodine Black.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. BLACK: [simultani prijevod] Časni Sude, ako je nešto označeno za
2 identifikaciju, da li to znači da Vi tome nećete pridavati nikakvu težinu? - jer
3 ono što sad mene brine... Naime, znam da se može postaviti cijeli niz pitanja:
4 Vi ili ja... o ovoj karti, kako bismo od svjedoka saznali šta on zna o tome.
5 Dakle, da se dokument može uvrstiti o spis, a da o težini koju ćete pridati
6 donesete odluku kasnije. Međutim, ako ispadne da na kraju predmeta se nađemo u
7 situaciji da se ne možemo osloniti na dokument uopće, onda bih htio razjasniti
8 kakvo je stanje.

9 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Vi ste ovdje puno duže od Vijeća. Šta
10 se događa s dokumentima koji su označeni samo za identifikaciju?

11 G. BLACK: [simultani prijevod] Ja sam radio samo u još jednom predmetu.
12 Oni dokumenti koji su označeni za identifikaciju jednostavno nisu u spisu. Oni
13 su označeni samo kako bi strane i Vijeće znali o čemu se radi, ali nisu dio
14 spisa i ne može se na njih oslanjati prilikom donošenja presude.

15 Ja bih inzistirao, oprostite što smetam, ali htio bih inzistirati na
16 tome da se dokument uvrsti, a da se o težini koju ćete pridati dokumentu, da se
17 o tome donese odluka kasnije.

18 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Kažete da ste imali samo jedno ranije
19 iskustvo. Međutim, 'oću reći da je ona smjernice oko kojih smo se suglasili na
20 početku bila da ako postoji spor o nekom dokumentu, onda ga se treba označiti za
21 identifikaciju i da će Vijeće razmotriti i dokument, i materijal, i iskaze koji

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 su bili vezani za njega kada se bude bavilo određivanjem težine koje treba
2 pridati nekom dokumentu i onda, na temelju tih informacija, odlučiti šta da se
3 napravi. Možda čak ne mogu govoriti ni o tome da li će Vijeće donijeti odluku o
4 uvrštavanju ili ne. Mislim da to nismo rekli u samoj smjernici. Ali, mi smo se,
5 jednostavno, na početku dogovorili da se dokumenti koji su sporni mogu označiti
6 na taj način i da ćemo onda vidjeti kakva će se težina tome pridodati kada
7 budemo razmatrali cjelokupni dokazni materijal. To je naša odluka.

8 Izvolite, gospodine Black.

9 G. BLACK: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude. Smatram da je bolje da
10 ne inzistiram.

11 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da, ja sam već donio odluku.

12 G. BLACK: [simultani prijevod] Da li je to na temelju onih mjera koje se
13 tiču uvrštavanja dokaznog materijala?

14 /prijevod engleskog transkripta: "SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] To
15 je točno.

16 G. BLACK: [simultani prijevod] Jer u paragrafu 6 stoji..."/

17 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Vi sad ponovno otvarate ovu temu?

18 G. BLACK: [simultani prijevod] Da, časni Sude. Ja samo želim razjasniti
19 kakva je situacija. Želim samo proći kroz ovo što ste sastavili ovdje kako ne bi
20 došlo do zbrke oko tog. Ali ću sjesti ako mi kažete da to učinim.

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Molim Vas, sjednite.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. BLACK: [simultani prijevod] Hvala.
2 Mogu li nastaviti sa unakrsnim ispi... sa ispitivanjem?
3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Izvolite.
4 G. BLACK: [simultani prijevod]
5 P: Gospodine Brkiću, sada ćemo preći na jednu drugu temu. Počet ćemo se
6 baviti danom nakon samog napada na Škabrnju. Recite, šta se dogodilo ujutro 19.
7 studenoga 1991.?
8 SVJEDOK: To je što su sada sporna ova karta.
9 PREVODITELJ: "Microphone for the witness please." /prijevod na B/H/S:
10 "Mikrofon za svjedoka molim."/
11 SVJEDOK: /.../ ... što sam ja dao izjave i ranije. Ovo...ova tri tenka
12 koja se vide u donjoj, skroz dolje, to su tenkovi koje sam ja vidio. Znači, da
13 su i pogrešno prikazani, da je falsifikat napravljen, sve odgovara istini. A
14 pošto ovo nije - garantiran glavon svojom - da to ne radi se o nikakvom
15 falsifikatu nego to je karta koja je dobijena onde gdje je nađena. Je l' /jer/
16 niko nema interes da ovakvi neki falsifik... da falsificira ako već postoje
17 dokazi viđenin očima kako se odvijala akcija. Tu postoje svi ovi bunkereri. To sve
18 i danas ništa nije zatrpano. To se sve može rekonstruirati kad bi se htjelo, ako
19 je to toliko bitno. Ovde ne može nikakve, do nikakve laži doći. Ni potrebe
20 lagati... Ja ne vidim tu neku svrhu da bi neko izmislio ovo nešto. Ovo je čisto
21 identični, recimo, karta, položaj iz kojeg se djelovalo, što je napravljeno, da
22 li je neka baterija ili položaj u tom momentu bija mrtav, nije djelova' ili je,
23 to nije toliko bitno...
24 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Samo... Gospodine Brkiću, dozvolite
25 da Vas upozorim. Vi ovdje ne vodite predmet. Vi ste svjedok. Nije na Vama da
26 komentirate o statusu dokumenata koji se uvrštavaju. Vi ćete odgovarati na
27 pitanja onome ko Vam postavi pitanje. Prepustite sâm postupak i postupak vođenja
28 postupak Vijeću. Hvala vam.
29
30

1 SVJEDOK: Hvala na upozorenju.

2 G. BLACK: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude.

3 P: Dakle, gospodine Brkiću, da se pozabavimo ovim sljedećim danom.

4 Recite, šta se dogodilo 19. studenog 1991. ujutro?

5 O: 19. studenoga ujutro? Ja tu već nisam bija. Ja sam već bija 19-toga u

6 Kninu. Ustvari, u Benkovcu ujutro, uveče u Kninu.

7 P: Da, da, upravo to sam Vas htio i pitati. Dakle, u Benkovcu, 19.

8 studenog 1991. Šta se Vama tada dogodilo?

9 O: Tamo su već bili ljudi koje sam ja baš onda poznavao; jednoga Jaršova

10 i ove koji smo kolege bili nekada, sastajali smo se, bili smo na kolodvoru

11 uvijek čekali, ja sam prevoznik bija i on je bija i taksista i prevoznik. I onda

12 je on tražio dobrovoljce koji će ići na Škabrnju. Još uveče, a ne ujutro. I

13 ujutro su isto tražili dobrovoljce isto neki. To su bili ti ljudi koji su nas

14 poznavali, već provocirali. I onda je baš taj Jarić /nerazgovjetno/ rekao, baš

15 sa ponosom, kaže: "Više vam nema Škabrnje. A neće biti ni Nadina." Tako je

16 rekao.

17 P: U redu. Da li ste Vi tog jutra onda otišli iz Benkovca?

18 O: Mi smo toga jutra otišli posle doručka, kad su oni doručkovali, onda

19 su nas odvezli za Knin.

20 P: Da li se nešto dogodilo na putu do Knina?

21 O: Na putu do Knina se to događalo, kad su nas posjedali, ubacili u

22 kamion, povezali; onda se iživljavali, tukli su nas, jednoga su gonili, ponili

23 su gitaru, ono... iživljavanje, muzika - da on svira, da pjeva njihove neke

24 pjesme i onda, ako... mislim, ako se maknete, naslonete se jedan na drugog onda

25 bi vas tukli po... po ramenjima, po leđima, je l'... I tako su kočili, valjali

26 su nas, iživljavali se, smijali, provocirali. Tako su nas... Malo su, kratko,

27 stali u Kistanjima da nas pokažu kao ustaše, a već smo tu naglasili da smo bili

28

29

30

1 bez uniforme ustaše, je l'... onog momenta na sebi.

2 P: A recite, ko su bili ti ljudi koji su vas tukli i ko vam se to rugao?
3 O kome se radilo?

4 O: Koji su nas pratili. To je bio od dva sina od Branka Pupo... od
5 ovoga... Steve Pupavca, isto autoprijevoznika i bio je jedan doktor koji je kao
6 dijete živio u Škabrnji - to tu nije navedeno. On i još neki nepoznati koji su
7 meni bili. Znači, bilo je nji' dva... bilo je nji' četiri. Znači, jedan je
8 nepoznat bio.

9 P: Kako su bili obučeni ti ljudi koji su Vas pratili?

10 O: Bili su obučeni u maskirnu uniformu. Mislim, normalno, kao svaki
11 vojnik opremljeni su bili. Sa oružjem, sa sve... je l'...

12 P: Da li znate u kojoj su oni bili vojsci tj. dio kojih snaga su oni
13 bili?

14 O: A oni su... oni su već, kol'ko ja znam, odslužili vojsku. Oni su
15 znači, u rez... u sastavu rezervista. Kojoj su oni vojsku prihvaćali i kako...
16 zbog čega su obukli, to ja ne bi mogao tvrditi, je l'... Samo su pripadali toj
17 jedinici, je l'...

18 P: Da li znate u sklopu kojih oružanih snaga tj. u sklopu koje vojske su
19 oni bili?

20 O: A tada su bili... oni su pripadali onda ti... oni su pripadali u...
21 u... tom krugu, recimo, vojske, kasarne koja je bila tu, recimo, u Benkovcu?
22 Znači, to je njihova bila di su bili pozvani, di su bili obučeni, di su bili...
23 di su bili prisutni kao, recimo, di su pozvani, je l'... u tu jedinicu.

24 P: Da li mi možete reći u sklopu koje vojske je bila ta jedinica? Da li
25 su bili dio JNA ili neke druge vojne sile?

26 O: Tu je bila još, kako smo... kako je već i naglašeno, tu su još bile

27

28

29

30

1 uniforme JNA, bile su... bilo je oznaka... bilo je onih koji su nosili čak i
2 kokarde; dobro ih se, dobro sjećam. Jedan žut sa bradom, baš kokardu ono. Ne ovu
3 od one jugoslavenske vojske nego još iz prošloga rata, baš prava kokarda, bilo
4 je svašta po sebi su stavljali; e, sad, da li je to već bilo organizirano ili je
5 samo bilo provokativno, to ja ne znam. Znači, bili su u sastavu te vojske i
6 takvi.

7 P: Govorim o te četiri osobe koje su vam bile u pratnji kada su Vas
8 vodili u Knin. Molim Vas da mi točno, što je moguće točnije, opišete kako su
9 bili obučeni.

10 O: Oni su bili u maskirnu uniformu, kao normalno ona vojska JNA.
11 Jugoslavenska vojska ona takozvana.

12 P: Gdje u Knin su vas odveli?

13 O: Odvezli su nas u južni logor.

14 P: Taj južni logor - kakav je to objekt bio, šta je to bilo?

15 O: Bija je jedan veliki krug. Tu je bija jedan heliodrom, to je znači
16 pista za spuštanje helikoptera, je l'... i to je bio malo veći krug. Tu je
17 smještena voj... bila. Tu su i skladišta bila u tome krugu smještena. Onda, bile
18 su tamo iza brda isto vozila, oružje. Ne znam s kojim su baš točno oružjem
19 raspolagali jer to je već sve izišlo na teren.

20 P: Kažete da je tamo vojska bila smještena? Znači, to je bila neka
21 kasarna.

22 O: /nečujno/ kasarna, ja.

23 P: Koliko dugo su vas držali u toj kasarni?

24 O: U toj kasarni su nas držali sve dotle dok nismo očistili za dolazak
25
26
27
28
29
30

1 "plavih kaciga". Onda su ih tako zvali, je l'...

2 P: Možete li mi reći koliko otprilike dana ili mjeseci su vas držali u
3 toj kasarni?

4 O: Pa, otprilike su nas držali... Znači, ako sam ja bija šest i po
5 mjeseci plus ono što smo bili kasnije /nerazgovjetno/ bili smo nepunih pet
6 mjeseci tamo. Do onoga dana dok nisu došle... ja to nisam imao olovku, nismo
7 niko vodili evidenciju, nismo mogli točne podatke uzimati, nismo imali šanse da
8 se s tim poslužimo.

9 P: Da, sada razumijem. Dali ste nam otprilike procjenu. U kakvim
10 prostorijama su vas držali na početku tek kad ste stigli u kasarne?

11 O: Kad smo stigli u kasarne, onda smo najprvo bili maltretirani. Kad su
12 nas izbacili iz kamiona, sa ove... vozila s koji' su nas dovezli; vezane su
13 pobacali doli na zemlju.

14 P: Da li su vas onda uveli u neku prostoriju gdje ste spavali recimo?

15 O: Onda su nas stavili prid jedan zid, da ljubimo zid, da ljubimo
16 otadžbinu i kralja. Tu smo morali pjevati njihove pisme, ljubiti zid, možda
17 jedno dva sata sigurno, garantiran, toliko dugo. Posle toga su nas uveli u jedan
18 hodnik i tu su nas mlatili skoro do 1 sat, 12, 12 i nešto.

19 /.../

20 P: Kažete da su vas tjerali da ljubite zid, da ljubite zid i otadžbinu.
21 Možete li mi to bolje objasniti?

22 O: To da se moramo kleti u kralja i otadžbinu. U domovinu, u srpsku
23 domovinu ili Krajinu, kako 'oćete. Oni su to imali u svojim glavama što su oni

24

25

26

27

28

29

30

1 Znali, a ustvari su rekli da se moramo pjevati, kleti se, ljubiti zid za kralja
2 i otadžbinu.

3 P: Da li još nešto vam se događalo dok su vam to govorili da ljubite
4 zid?

5 O: Ako nisu zadovoljni onim poljupcima, lagano poljubite, onda su
6 inzistirali da se to čuje malo jače, je l'... da to jače ljubimo zid. Znači, ako
7 smo laganije ljubili da nismo voljeli kralja i otadžbinu. Onda smo morali
8 pojačavati. I onda su nas tukli ozgor, u glavu jer je taj zid je bio ravan, tu
9 negdje meni, strah me je bilo za zube, ravan tu negdje zubi je l'...

10 P: Odveli su vas zatim u taj hodnik i tamo su vas još tukli. A nakon
11 toga?

12 O: Nakon toga su nas odvezli u... tri kućice su bile. To su kuće bile za
13 trening za upadanje, recimo, specijalaca i to. One su za to služile. I onda...
14 uve...uvezli su nas u jednu kućicu koja je bila treća po redu. Znači, od prve od
15 toga hodnika, treća po redu. I tu smo bili dva dana. Oprostite, tri dana smo
16 bili.

17 P: Ta zgrada u kojoj ste bili tri dana - koliko je otprilike velika
18 bila?

19 O: To Vam je otprilike jedno 3,5 sa 3, ali neće biti 4 metra. Mislim da
20 je previše 4 metra. Aj, recimo da je 4 metra puta 4.

21 P: A koliko ljudi je bilo u toj prostoriji zajedno s Vama?

22 O: A prvi... Tu kad smo došli, onda je nije bio niko nega mi i kasnije
23 su nam doveli jednoga staroga Jeru od 80 godina kojega su isto onde
24 maltretirali. On je ima' trombozu noge, vrid je iša' iz noge ono... znate... I
25 onda su njega smjestili kod nas. To je jedina osoba koja je bila druga osoba,
26 koja je bila izvan nas.

27 P: A ove druge kućice? Nakon ta tri dana, da li ste išli u neku drugu?

28
29
30

1 O: Onda su nas primestili iz ove koji su bili već /sic/ od prije. Možda
2 prije par sati ili, recimo, ne znam jer ja... mi nismo mogli viditi kad su ti
3 ljudi došli, bio je Mate Sičić, jedan pukovnik u penziji, i on je doveja svoje
4 ljude iz tamo Puljana, okolice oni... tih mjesta. Ustvari, on je njih prevarija
5 da idu na sastanak u Knin. Ustvari, on je sam pokupija, doveja je svoje ljude u
6 Knin u zatvor. Tako da je njih bilo otprilike jedno... jedno 8 i ono što je nas
7 bilo - negdje oko 17, 18 sveukupno nas je u toj prostoriji bilo.

8 P: A ta prostorija, koliko je ona bila velika?

9 O: /prijevod engleskog transkripta: "Iste..."/ ... veličine sve su
10 prostorije bile. Sve tri te kućice.

11 P: U kakvom su stanju bili ti ljudi koji su bili u tim prostorijama? Pri
12 tom mislim i na ovu prvu kućicu i ovu drugu. Dakle, u kakvom su stanju bili
13 zatvorenici?

14 O: To je u stanju bili... mislite na fizički ili...? Ne znam što ste
15 tražili od mene.

16 P: Fizički, zdravstveno, to.

17 O: /nečujno/ ... bili mlađi ljudi, tu negdje oko 30, između 30 i 40
18 godina, sem taj stari Jere koji je negdje oko 80 godina ima' i Mate Sičić, taj
19 je pukovnik u penziji. To je kao starija osoba tu bila. Ovo su ostalo sve mlađi
20 ljudi bili.

21 P: A zdravstveno stanje?

22 O: Pa, zdravstveno stanje - taj Jere, on je bio skoro iscrpljena osoba.
23 Čovjek je... Njemu je curija... On je, kako bi reka', noga je bila u raspadanom
24 stanju više... mislim, to je bila tromboza, kako ćemo je nazvati, je l'... Onda
25 je bilo ljudi koji su došli u delirijum.

26 P: Što mislite pod tim, kako to mislite?

27 O: To su ljudi koji su ostali bez alkohola, vjerovatno radi toga i

28
29
30

1 pušenja. Znači, nastalo je ono njihova kriza. Delirijum.

2 P: Gdje ste spavali dok ste bili u tim prostorijama?

3 O: Spavali smo na podu. Bila je samo jedna /?jedan/ komad daske,
4 veličine metar... aaa... ona... to je zovu... takozvana za...za plafone, ona
5 blažujka i ostalog ništa nije bilo drugo sem toga. A ono ostalo na betonu. I
6 dobili smo po jednu deku.

7 P: Deku ste dobili odmah na početku, kad ste stigli u kasarnu ili...?

8 O: Ma pos... Ne. Kad smo došli u tu prostoriju. Prije nismo dobili.

9 P: A gdje ste išli kad ste morali na wc?

10 O: A, imali smo jednu kantu od 30 litara i tu smo mokrili i to je sve
11 bilo... i vršili nuždu, ali nismo imali papira ništa pa smo morali ostavljati
12 koru, ono što bi dobili kru'a nismo smili pojesti nego smo to koristili i dok je
13 trajao jedan plavi mantil od Petra Gurlice njega smo cipali i to nam je služilo
14 za wc papir.

15 P: Kakav je bio miris u tim prostorijama tj. u toj drugoj prostoriji
16 posebno?

17 O: /nečujno/ ... bili u delirijumu. Znali su izvršiti nuždu ne nor...
18 nije to normalna stolica bila na srid prostorije ispred vrata i onda smo morali
19 razgurati, kupiti, s onin ostatkom ono... onoga kasnije što je ostalo od toga
20 mantila. To je užasno bilo. Onda su došli neka ekipa. Njih četvorica, čini mi
21 se. Dva muška i dvi ženske. Sa kameron da bi to snimili nas, kao... onakve kakvi
22 jesmo. I onda ove su dvi ženske skočile kroz vrata, nisu mogle izdržati, utekle
23 su ča i tako da su ovi napravili jedan kratki snimak i ošli su. Predstavili su
24 se da su Radiotelevizije Beograd.

25 P: Jeste li dobivali hranu i vodu u tim prostorijama?

26 O: Jedno je vrijeme bilo užasno. To, dok... ono... koliko je nas bilo

27

28

29

30

1 dok drugi dobije, recimo, Vi dobijete, drugi iza Vas to ste već pojeli. Tako da,
2 onda je bilo to da ste iz istog tanjira morali jesti, da sačekate dok ovi,
3 recimo, nije bilo tanjira, je l'... Ustvari, bilo je, nisu dali.

4 P: Jesu li vam davali vodu za piće?

5 O: Da. Prva...prva tri dana nisu nikako.

6 P: A nakon prva tri dana? Jeste li onda imali dovoljno vode za piće?

7 O: /nečujno/ su davali ono poslije jedno vrijeme.

8 P: Jeste li imali vodu da se možete oprati?

9 O: Nismo ni vidili niti smo sanjali o tome?

10 P: Kako su se prema vama ponašali stražari dok ste bili u tim
11 prostorijama?

12 O: A kako su se ponašali stražari? Ponašali su se tako da su nas tukli
13 ovo... tu ovo kad su prestali znači, dok smo bili u tim malim kućicama, tukli su
14 nas do kraja, stukli su nas, je l'... Onda je bila jedna pauza, mala pauza, onda
15 su se kasnije iživljivao ko je tija jedno vrijeme. Znači, dođe neko sad sa
16 terena, ljut ili bilo što, nezadovoljan; onda su nas tukli koga uhvate. Ko im
17 paše, bolje, odgovara. Uvijek su tražili neke razloge zašto. Da smo kidali
18 novce, nokte njihovoj djeci, da smo radili ovo, da smo radili ono, izmišljali
19 priče eto malo da samo... da bi imali razlog sa kojim bi to došli da do te... da
20 bi tukli ljude i mučili, je l'...

21 P: Koliko su vas često tukli? Da li je to bilo svakog dana, svake
22 sedmice? Koliko često?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Što se tiče nas, po izlasku iz kućica, dolaskom u tu sportsku dvoranu
2 doli, posle jedno vreme povremeno su pojedince tukli. A što se tiče baš mene i
3 ovih ostalih, ponekada bi udarili, ali nisu tako često bili jedno vrijeme. Dugo
4 vrijeme da nas nisu tukli, baš nas.

5 P: Prije nego što dođemo do sportske sale, recite nam, koliko su vas
6 često tukli u tim prostorijama?

7 O: U prostorijama; oni nas u tim prostorijama su tukli. Onu večer oni su
8 nas tukli. Nego tukli nego satri. Ja nisam se moga' dizat i onda mi je pomaga'
9 jedan moj digniti se koji je moga', a ja nisam moga'. Ako ležen, ne mogu se
10 digniti, ako siden, ne mogu se odvojiti od stola jer je bilo sve stučeno, je
11 l'... Znači, uvijek bez pomoći. Onda je bija jedan veterinar koji je bio kratko
12 vrijeme tu, jedno 15 dana, on nije moga' čovik spavat', onda mi je on pomaga' da
13 bi se... jer sam čitavo to vrijeme oko 20 dana samo na stojeći spava'. Ako
14 ležen, ne mogu se digniti; to je užasno bilo; sve je mokro na nama bilo, ledi
15 se; onda je bila baš hladna godina, tako da mi smo sleđeni praktički napola
16 spavali, ležali unutra, a ne, ne spavali, je l'...

17 P: Spomenuli ste jednog veterinara koji je tamo bio 15 dana. Da li je on
18 bio zarobljenik ili je on tamo radio u kasarni?

19 O: /nečujno/ doveden. Kao zarobljeni, je l'... Ali je pušten brzo.
20 Valjda je bio potreban na terenu. Jer je bio u njihovoj zoni, u krajinskoj zoni,
21 je l'... UMPA zoni kako se zvala.

22 P: Osim ove pomoći koju Vam je taj veterinar pružao, da li je iko dobio
23 medicinsku pomoć zbog premlaćivanja i ovih drugih uslova koji su tamo vladali
24 dok ste bili u tim prostorijama?

25 O: Mi, mi nismo ni znali za to, nit' je ko dobiva'. Jedino ja kasnije,
26 posle sam dobio jedan elastični zavoj, kad sam tu udarija, kad je tu otekla
27 ruka, udarac je bija, to su mi dali taj elastični zavoj /nerazgovjetno/. Prošlo
28 je... čitav je zavod proša', zatvor proša', ja nisam dobio nijednu tabletu,

29
30

1 recimo, niti tko drugi.

2 P: Možete li konkretnije reći ko su bili ti ljudi koji su vas tukli?

3 O: Pa to su bili stražari ovi koji... ja te ljude nisam poznavao po
4 imenu, prezimenu. To je nemoguće bilo onda. Ja kasnije što sam čuao po nekoga,
5 ali to ima njih zaboravljeni', a ovde imam ja neke zapisane koje je ovi... ne
6 znam da li ima tu papira, vjerovatno ima, koji su bili, stražari; oni su znali
7 tući jedno vrijeme, a poslije su i oni odustali jer neki su ošli na teren, neki
8 su ostali do kraja. Do kraja je ostalo kol'ko ja znam samo njih trojica koji su
9 bili malo bolji.

10 P: Da li znate kojoj su vojnoj sili pripadali ti ljudi koji su vas
11 tukli? Jesu li oni bili pripadnici jugoslavenske armije, da li su bili
12 pripadnici paravojske ili neko drugi? Da li znate?

13 O: Ovi koji su tu ostali, oni su... više nije postojalo ono... ono, već
14 je rečeno, to je znači, više nema petokrake, nema ništa, sad je "JA". Oznaka
15 "JA" sa ovom srpskom zastavom, je l'... To je bilo znakovlje. Drugoga ja nisam
16 vidio. Ono SAO Krajina, to je normalno bilo, to je vidljivo bilo na svakome,
17 ali ovo "JA". A ovo drugo, mislim da je nešto drugo bilo. I Bijeli orlovi. Drugo
18 ja nisam vidio. Ono što sam rekao, one kokarde i oni što su ubacivali
19 provokac... ono što su na glavama bili u Benkovcu /sic/ i ovo i ono što su
20 nosili, to je već nešto drugo.

21 P: Ranije ste spomenuli da su vas u jednom trenutku odveli u sportsku
22 salu. Kad se to dogodilo? Koliko ste dugo bili u ovim prostorijama kad su vas
23 odveli u salu?

24 O: Posle jedno možda mjesec i nešto dana, mjesec i po dana otprilike.

25

26

27

28

29

30

1 P: Koliko ste dugo vremena proveli u toj sportskoj sali, ako se možete
2 sjetiti?

3 O: Proveli smo sav ostatak. Tu u sportskoj dvorani dok nismo otišli u
4 sta... pribaćeni... znači, do dolaska UNPROFOR-a. Do istoga dana...
5 ne... pribacili smo samo par dana samo prije nego će naseliti unutra UNPROFOR.
6 Pošto smo mi morali čistiti i kuhinju i ostale sve prostorije, složiti ono robu,
7 skladišta, počistiti to, to smo morali raditi, nakrcati ugalj, ono... sve sa
8 željezničke stanice smo... krcali smo ispred Božića par dana. I kad smo sve
9 sredili, onda smo prebaćeni... Ja sam otišo. Ono su zvali Martića u zatvor. Oni
10 dio stare bolnice, samo ja iz Škabrnje i ovi iz Novigrada, nji' trojica. A ovi
11 su ostali pribaćeni u drugo krilo stare bolnice, u podrume dolje i neki dio mali
12 gore na katu koji je isto pripadalo tobože Martićevom zatvoru, je l'...

13 P: /nečujno/ kasnije o tome razgovarati. A sada bih htio nešto da Vas
14 još pitam o sportskoj dvorani. Da li ste mogli da procijeniti koliko ste vi dugo
15 bili u toj sportskoj dvorani? Koliko sedmica, dana, mjeseci?

16 O: To bi znači, bilo otprilike tri i po mjeseca.

17 P: Koliko je ljudi sa Vama držano u toj sportskoj dvorani.

18 O: Pa, kad je najmanje bilo, 75 ljudi. Mi smo onda... baš smo
19 razgovarali, kaže, pa sad nas je najmanje znači, 75 ljudi najmanje kad je bilo.
20 Ono je bilo priko stotine, 150, 170, nekad blizu i 200, je l'... Ali ti su ljudi
21 vječito odlazili, puštali ih, dovodili... Iste ljude su puštali, dovodili...

22 P: Možete li da opišete uslove u sportskoj dvorani? Gdje ste spavali,
23 kako ste išli na wc i tako?

24 O: Sportska dvorana... kasnije su nas puštali povremeno na wc. Vodili su
25 ono po grupama, ali na određeno vrime. Pet minuta, ako ne izvršite nuždu,
26 vraćate se znači, neizvršene nužde. I još budete prebijeni, ne baš svi, ali
27 pojedini dobro, dobro pribijeni.

28 To je za veliku nuždu. A ostatak čak... ovi... ostatak je bilo mokrenje.

29
30

1 To je bila bačva od 200 litara. To je uz vrata stajalo i tu smo mokrili, u
2 bačvu.

3 P: Da li znate ko je Ratko Mladić?

4 O: /nečujno/

5 P: Jeste li ikada vidjeli Vi lično Ratka Mladića.

6 O: /nečujno/ /prijevod engleskog transkripta: "Da. On je..."/ ...
7 dolazija dva puta, baš u tu sportsku dvoranu. Dolazija je helikopteron, na
8 heliodrom, onda je kod nas navraća. To je bilo baš vrijeme zime. I uvijek je
9 govori je da probušimo stakalce, to je bio znak provokacije, znači, da ćemo
10 provesti čitavu zimu; drugi, prvi... to je prvi put reka'; onda je drugi put,
11 isto kad je dolazija, reka', ka: "Pa još niste stakalce, pa niste ni šporet
12 stavili." Provokacija, znači, to bi bila, je l'... I onda je reka' na kraju:
13 "Dok ja budem ovde, nećete izaći svi iz zatvora."

14 P: Da li je ikada rekao išta o Škabrnji u to vrijeme kada ste ga vidjeli
15 u sportskoj dvorani?

16 O: Poša' je od vrata redon pitati odakle je ko. I onda je, kad je iša',
17 pita' je jednog odakle; svak' je govorio odakle je, ovo... di je, što je, kud
18 je, što i kad je doša' do mene i ovi' ostalih koji smo bili na jednome dijelu,
19 praktički u sredini, je upitao, u mene je uprao: "Odakle ste Vi?" Ja sam reka':
20 "Iz Škabrnje." Prišutija je i produžio je dalje. I onda je reka', prije je reka'
21 ovi... nego što je meni reka', ovo "odakle sam ja", reka' im je: "Ako budete
22 u... koji su ustali /?ostali/ u njihovoj zoni; ako ne budete izvršavali ono što
23 vam se reče, bit će vam isto kao i onima u Škabrnji". Pretpostavljam da nije
24 znao da smo mi tu iz Škabrnje. Ili je znao, pa je isto tako rekao, je l'...

25 G. BLACK: [simultani prijevod] Časni Sude, možda sam ovaj put bolje
26 pogodio, ali mislim da je sada vrijeme za pauzu.

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Imate još tri minute.

2 G. BLACK: [simultani prijevod] Možda mi sat nije u redu. Onda ću
3 nastaviti.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da, idemo još malo dalje.

5 G. BLACK: [simultani prijevod] Hvala.

6 P: Gospodine Brkiću, već sam Vas to pitao, ali gdje ste otišli kada ste
7 napustili ovu sportsku dvoranu?

8 O: Ja sam otiša' prije, na jedno deset dana; onda su zvali Martića u
9 zatvor, stara bolnica - to je znači desno krilo ono na ulazu od dječjeg vrtića i
10 tu sam smješten jer sam tamo pozvat. Nas je devet; tu se izvršila razmjena od
11 Blaškića, sina, oca i jednoga sinovčića - oni su pušteni preko jednoga oficira
12 isto, ne znam - ja mislim da je bio u penziji. Njegova je ćerka bila doktorica,
13 liječnica u Novigradu. Imali su vikendicu. Vjerovatno je iz prijateljskih
14 razloga su ga izvukli preko te stare bolnice i pušteni su na slobodu, a mene i
15 Lacica i njih trojicu koji smo išli raditi one rešetke za zatvor. Znači, za
16 staru bolnicu i onu dvoranu gdje smo bili, ja sam deset dana... išli smo...
17 jedno tjedan smo išli /nerazgovjetno/ ja i jedan Lacić, Tomislav. Njegova je
18 žena isto radila sa... kod doktora zubara ovi... tamo bila je kao medicinski
19 tehničar. Išli smo, napravili smo sve one rešetke, sikli smo. Tamo su bili
20 čuvari s nama u tome kod Tvik-a, jedna bravarija velika. To smo... kad smo to
21 sredili, onda su nas vratili opet i kad su ovi otišli ča, na razmjenu, Blaškići,
22 ja sam vraćen opet među svoje tamo u prizemlje, u podrume, recimo, u drugo krilo
23 što je pripadalo onoj... onoj vojsci koja je vraćena ozgo iz juž...južnoga
24 logora...

25 P: Gospodine, moram Vas prekinuti. Moramo ići korak po korak. Kada ste
26 napustili kasarnu kako biste došli u ovaj Martićev zatvor, kako se to dogodilo i
27 zašto ste otišli u Martićev zatvor?

28
29
30

1 O: To...to je zamišljena grupa od devet ljudi koja će ići raditi te
2 rešetke i ono što su zamislili raditi. Zidana je u to vrijeme jedna stražarsko
3 mjesto, jedna kućica, plus ti prozore zatvoriti sa šipkama ovim železnim.
4 Rešetki. To je bija zadatak onda. Mi to nismo znali što ćemo raditi, ali to smo
5 radili.

6 P: A gdje se nalazilo to mjesto koje Vi nazivate Martićev zatvor?

7 O: /nečujno/ ... ja naziva'. To sam čuja vječito, nego tako su ga svi
8 zvali, tako sam i otiša' pod imenom u Martićev zatvor. Ja to nisam zna' kome
9 pripada, nego eto tako je to bilo pričano.

10 P: Gdje se nalazio?

11 O: U bolnici.

12 P: Rekli ste da ste tamo otišli sa još nekoliko ljudi. Gdje ste bili
13 pritvoreni kada ste odvedeni u taj Martićev zatvor u staroj bolnici?

14 O: Mi smo sta...stavljani u sobu. Ona se zvala broj 1. Tu se je odvajalo
15 dva hodnika; jedan je iša' lijevo, jedan je dolazio ravno, jedan je iša' lijevo,
16 jedan je produžava' tamo prama silazu dole ope' u podrumske prostorije. Kroz
17 cilu je zgradu vodio taj hodnik.

18 P: Hvala. Mislim da ćemo nastaviti nakon pauze.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala vam. Prekidamo s radom.

20 Nastavljamo u 17.45h.

21 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite molim.

22 ... Početak pauze u 17.17h.

23 ... Sjednica nastavljena u 17.51h.

24 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite molim.

25 Izvolite sjesti.

26 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Vijeće se ispričava zbog kašnjenja.

27 Radi se o nečem čime se nismo imali kontrolu /sic/.

28 Izvolite gospodine Black.

29 G. BLACK: [simultani prijevod] Prije nego što nastavimo sa unakrsnim

30 ispitivanjem, dvije stavke koje želim objasniti: mi smo u međuvremenu dostavili

1 prevod dodatnih informacija za ovog svjedoka. Mi smo tokom pauze im to dostavili
2 jer je to Obrana rekla da nisu dobili. Drugo pitanje tiče se rasporeda.
3 Razgovarao sam sa predstavnicima Obrane. Mislim da smo se suglasili i sada
4 predlažemo našu ideju da vidimo da li to odgovara Vijeću. Mi predlažemo da danas
5 mi završimo sa glavnim ispitivanjem koje će trajati još otprilike pola sata i
6 tada bismo stali sa iskazom. Sutra bismo saslušali sljedećeg svjedoka, Josipa
7 Josipovića. To je jedan od onih svjedoka koji je ovamo došao pa se morao
8 vratiti. Sad je opet ovdje i iskoristio je zadnje dane svog godišnjeg odmora. Mi
9 bismo htjeli s njim završiti ovaj tjedan. Mislimo da bismo to mogli napraviti
10 sutra tako da bismo onda njega mogli poslati kući, a na taj će način i Obrana
11 imati više vremena da razmotri materijal za unakrsno ispitivanje gospodina
12 Brkića. Završili bismo s gospodinom Brkićem u petak i to su bili naši jedini
13 svjedoci za ovaj tjedan. To je dakle po volji i obadvjema stranama. Da li se to
14 slaže i Vijeće?

15 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Potvrđujete to gospodine
16 Milovančeviću?

17 G. MILOVANČEVIĆ: /prijevod engleskog transkripta: "Da, časni Sude."/

18 Upravo je ovako kako je kolega tužilac...

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala vam.

20 [Suci vijećaju]

21 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U tom slučaju, onda ćemo napraviti
22 tako. Držat ćemo se tog postupka. Nisam siguran hoćemo li završiti sa ovim

23
24
25
26
27
28
29
30

1 svjedokom u petak, s obzirom da ćemo u petak, kao što sam već rekao, imati kraći
2 dan, kao i zbog cijelog niza pitanja koje Vijeće ima namjeru postaviti.

3 G. BLACK: [simultani prijevod] Razumijem, ali ja mislim da je ovo ipak
4 najbolji način.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu. Možete nastaviti.

6 G. BLACK: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude.

7 P: Gospodine Brkiću, kada smo prekinuli, Vi ste nam bili pričali kako
8 ste zajedno sa nekim ljudima išli u Martićev zatvor. Molim Vas, opišite
9 prostoriju u kojoj su Vas držali u tome Martićevom zatvoru kada ste tamo stigli.

10 O: To je bila prostorija... zvali su je "broj 1". Toliko o njoj znam; to
11 je prostorija... jedna mala prostorija kako može stati jedan krevet na jednu
12 stranu, a ostatak moga' se slobodno kričati na onome prostoru, taman dovoljno da
13 se normalno može kričati kroz taj prostor, je 1'... To je znači, bilo bi oko dva
14 metra i po, ako nije i manje prostor te prostorije, ali mislim to nije baš
15 toliko ni bitno. Ne znam da li je ili nije.

16 P: Koliko je ljudi bilo u prostoriji s Vama?

17 O: Bilo...bilo je nas devet. Znači, bili su kreveti na dva sprata.
18 Mislim, na doli i sprat.

19 P: Kako su postupali prema vas devet u toj prostoriji?

20 O: Prema nama devet u toj prostoriji su postupali sasvim normalno sa
21 nama.

22 P: Zna li da li je bilo i drugih ljudi koji su bili zatvoreni po
23 drugim prostorijama u tom Martićevom zatvoru?

24 O: U istome danu kad smo mi dovedeni u tu... u tu... u taj zatvor, u taj
25 dio i u tu prostoriju su došli nakon nekoliko samo minuta jedna grupa od 15, 16
26 otprilike ljudi. To nije brojeno, to pričamo onako. Jedna grupa koja je tamo
27 negdje na Crnom Lugu, to je između Grahova i Livna, je 1'. Tu je nekad bila
28 akcija, tu su ljudi zarobljeni i dovedeni su tu u taj hodnik di smo mi bili
29 isto, samo mi smo bili u jednome malo lijevo, u tome hodniku di su bili wc-i, a
30 oni su ostali malo bliže vratima ulaznim.

- 1 P: Da li znate šta se događalo tim ljudima dok su bili tamo?
- 2 O: /prijevod engleskog transkripta: "Kada smo..."/ ... mi poslani u
3 sobu, zatvoreni smo u tu sobu broj 1, ti su ljudi ostali još van, tako da mi
4 nismo mogli vidit te ljude više. Iza... prid veče smo vidjeli... čuli još jednu
5 grupu koja je došla isto iza nji' posle jedno možda dva sata vrimena. Isto
6 jedna... srednj... iste veličine grupa; to smo kasnije za tu veličinu saznali;
7 mislim kad smo izlazili van na posa' i tako. Iza toga, posle jednog vrimena, to
8 je kratko vrime bilo prid samo več... to je poslijepodne znači bilo, tu... onda
9 je nastala tuča tih ljudi koji su naknadno doveženi. To je bilo nešto strašno i
10 užasno slušati.
- 11 P: Molim Vas, opišite mjesto.
- 12 O: To se dešavalo kad... kod sobe broj 1. Znači, u lijevoj strani,
13 ispid same sobe, u hodniku. Tu se razdvaja hodnik pravo-lijevo i dolazak prama
14 u tom pravcu /sic/; znači, to bi ispalo kao T-komad ili L-komad, je l'...
15 Recimo, taj prostor malo šire. I to se sve odigravalo tu... to se odigravalo ne
16 samo tu večer, neg' to se odigravalo danima. Znači, posle večere tamo, posle
17 ručka i večere, a posebno posle večere pa do tu negdje do 1 sat noći.
- 18 P: Kako su tukli te ljude? Čime?
- 19 O: Ma to se tuklo sa svačim. Jedne prilike san izaša' u wc i onda sam
20 vidiya na jednoj stolici se popela dvojica, tukli su sa onim kesama punjene sa
21 pijeskom. To su kese veličine ovako, kao recimo, kilo šećera, ove vel... širine,
22 veličine ovalike. To je punjeno pijeskom. S tim su tukli; vezano oko ruke i s
23 tim su tukli te ljude. I ono ostalo s čim su stigli vjerovatno: nogama; imali su
24 uz sebe oružje, pa i oružjom bi verovatno i tako... Puškama, mislim. To je samo
25 te prilike to sam vidiya, a ostalo nisam moga' ni viditi. Samo sam čuo jauke,
26 plačeve, žaljke, to...to je užasno bilo slušati.
- 27 P: Ko su bili ti ljudi koji su tukli? Da li znate?
- 28 O: Pa, ja to ne mogu znati, koji su ljudi... Samo sam znao da su i
29 kasnije i kod nas ulazili ljudi preko ograde. Dovodili su ljude. Kasnije su i
30

1 sami ovi pričali o susretu i ja sa njima dok sam ja radija /nerazgovjetno/ doli
2 malter mišali na dvorištu i ostalo, pa su nam znali pričati ti isti ljudi kroz
3 prozor i tako. To su dolazili kod nji' ljudi izvana koji su imali..., kako bi
4 rekao čovjek, koji su uživali ljude tući. Koji nisu uopće bili u sastavu recimo
5 te policije ili bilo koje... koje ljudi unutra /sic/. A i oni su tukli to, tako
6 da njih ne isključimo, je l'...

7 P: A kako su bili obučeni ti ljudi koje ste vidjeli da su tukli? Da li
8 su bili u uniformama ili nekako drugačije? Govorimo o ovima koje ste Vi lično
9 vidjeli.

10 O: To su bili ljudi u uniformama. Maskirnim uniformama. Tu je bilo ljudi
11 koje san ja poznavo iz Smiljčića. Oni su bili obučeni u bivše policije plavu
12 uniformu, onu službenu uniformu. Pojedini. One koje sam ja poznavao.

13 P: Ti u plavim uniformama, da li znate kako se zvala ta organizacija ili
14 to čemu su oni pripadali?

15 O: Pripa... to su pripadali... kao Martićeva policija.

16 P: Da li ste Martićevu miliciju vidjeli u još nekom navratu u tom
17 Martićevom zatvoru u bolnici?

18 O: Ti su ljudi bili ta... ta dva br... koje sam posebno poznavao, ovi...
19 braća Graovci iz Smilčića. Oni su bili tu stalno. Nji' sam viđa', s menom su i
20 pričali i sasta... dolazili su čak kod mene kad sam prebačen bija u podrum, na
21 prozor, pitali su za neke ljude i s menom su razgovarali više puta.

22 P: Otkud znate da braća Grahovac bili pripadnici Martićeve milicije?

23 O: Kako neću znati kad su bili u uniformi koja je pripadala toj
24 formaciji. Policiji, je l'...

25 P: Da li znate ko je rukovodio tim zatvorom koji je bio u bolnici,
26 dakle, ovim dijelom koji ste nam opisali?

27 O: To Vam ja ne bi mogao reći. Jer ja ne znam točno ko je vodio bo..., a

28
29
30

1 samo znam koji su ljudi bili unutra. Te koje poznam i ostali koji su ljudi bili
2 u uniformi. Neki je bija Đuro, gore negde od Plavnoga, to znam; bija je jako
3 opasan. A osobno znam nekog... bio je ovi jedan Momo ili Momir, Cupać. On je tu
4 bio, on je najviše s menom razgovara' o puno stvari, je l'.

5 P: Da li znate čega su bili pripadnici taj Đuro i Momo?

6 O: Oni su bili pripadnici ovi... isto Martićeve policije je l', kol'ko
7 sam ja razumija njih.

8 P: Koliko dugo su Vas držali u toj maloj prostoriji, koliko dana?

9 O: Sve dotle... Znači, sveukupno sam bio 12 dana. Kad smo završili
10 posao, rešetke, kad smo pripremili i kad su bile već montirane po prozorima, ja
11 sam pomaga' montirati - samo dva prozora, ostalo su oni sami kasnije nastavili.

12 P: Nakon tih 12 dana, kamo ste otišli?

13 O: Onda san ja pribaćen sve kod ovih ljudi koji su i prije bili s menom
14 znači, u južnom logoru, a oni su svi bili smješteni u lijevo krilo bolnice, u
15 podrume, u prizemne prostorije. Te su prostorije, kako bi čovik to opisao,
16 razozemlje. Znači, kako završava prozor na donjome prostoru prozora, to je
17 ravnozemlje, je l'...

18 P: To je u drugom krilu ove iste, iste bolnice u kojoj ste bili kad ste
19 bili u Martićevom zatvoru?

20 O: /nečujno/ ... prostor spojen sa jednim stepenicama kojim možete doći
21 u taj podzemni prostor; idete uza stepenice, produžite u oni drugi, oni ostali
22 prostor di sam i prije bija. Znači, to je povezano sa jednin stubištem, oni
23 stepenice, kako 'oćete.

24 P: Ko je imao kontrolu nad tim dijelom bolnice u kojem ste se tad
25 nalazili?

26 O: To je... to je... pripadalo kao vojs... ovoj... vojski, je l'... Onda
27 već je postojala JA, jugoslavenska vojska.

28 P: Koliko ste dugo ostali u ovom dijelu bolnice?

29 O: U tome dijelu sam ja ostao sve do izlaska. Recimo, puštanja na
30 razmjenu, na slobodu, je l'...

1 P: Možete li da procenite koliko je to dugo bilo, koliko sedmica,
2 mjeseci, dana?

3 O: To je bilo negdje nešto više od mjesec dana.

4 P: Molim Vas da nam opišete uslove koji su bili tamo tokom tog mjeseca.
5 Kakvi su ti bili uslovi?

6 O: /nečujno/ ... bili... to su isto jako male prostorije bile. Znači,
7 kad dva čovjeka ležu, njegove noge dođu meni pod pazuh, a moje noge dođu njemu
8 pod pazuh. Kad bi legli. Znači, spavali smo. Niko nije moga' leći jedan spram
9 drugoga nego smo morali jedna noga ići jednome između nogu, a drugome druga.
10 Tako ako je neko ima' kraće noge imaš sriću, ako ne, onda se moralo tako, je
11 l'... A druge su odma' do nas... malo su veće prostorije bile, da nije tako baš
12 bilo.

13 P: Da li su vas fizički maltretirali i na koji način dok ste bili u tom
14 dijelu bolnice?

15 O: Baš tu su nas posebno malo pojačali /sic/ jer su znali da ćemo
16 ubrzo... saznali su da ćemo ubrzo vjerovatno ići na razmjenu. Onda je bilo
17 pojačano tučnjava. Znači, otprilike svaki 15 do 20 minuta, nekad je bilo i
18 prije. Kako je ko... ovde završe u jednoj prostoriji, dođu u drugu prostoriju,
19 bilo je da ne spominjem nekih pokušaja - ne znam da l' se to desilo da do
20 kraja... da siluje muškarac muškarca, ali nije to. Ja mislim da nije bilo, ali
21 bilo je... čulo se da se govorilo... viču jedan na drugoga, da mora, da neće, da
22 mora, da neće i to... Da li je to bilo, to ne znam. U suprotnoj prostoriji, je
23 l'... drugoj.

24 P: Ko je učestvovao u ovim premlaćivanjima u ovom dijelu bolnice?

25 O: Najopasniji je bija taj Đuro kojeg sam spomenija. Čuo sam da je on nastra...
26 poginija tijekom akcije ili ne znam kako je bilo, "Oluje", šta ja znam... Al' on je bio jedan
27 između opasnijih. Onda su... znali su mene nekoliko puta izvuci na hodnik, ne samo mene, ali
28 pričam sad o sebi, onda... meni su baš jedne prilike rekli: "Nećemo te nega pet puta". Znači,
29 bilo je njih četiri, svaki puta po pet i nisam... ne možete izdržat po leđima više, okrenete se
30 na leđa da ne bi po stomaku, računate, neće tući.

1 Džabe, ne, oni nastavu i po stomaku. To je bilo jedno četiri puta tako, ono, ne računajući ono u
2 sobi kad bi upali neki i tako... Ne samo mene mislim, nego i ostale.

3 P: Znete li ko se nalazio na katovima iznad Vas, na mjestu gdje ste bili
4 držani u bolnici?

5 O: Bija... samo je bila dežurna soba. Ja sam baš mora' ići čistiti jedne
6 prilike. Ovi nisu smili, ja sam se nekako skupija snage. Neko je mora' ići, ja
7 sam iša' gore čistiti. Gore je bila jedna prostorija di je taj bio Đuro.
8 Vjerovatno je on bio neki mali, sitni zapovjednik. I ostale sobe, ne znam, bile
9 su isto popunjene sa nekim zatvorenicima, samo ne znam koji su to ljudi bili.

10 P: Da li se sjećate kojeg ste dana razmijenjeni i kada ste pušteni iz
11 zatvora?

12 O: To je u 5. mjesecu bilo na Dan državnosti. To je mislim 5-toga, ja
13 mislim, 5-toga, ovako nešto.

14 P: Molim Vas, samo da bi bilo jasno, koje godine je to bilo?

15 O: 1992. Znači, to je...

16 P: Hvala Vam, gospodine Brkiću, na strpljenju. Opisali ste kako ste bili
17 zatočeni u Škabrnji. Htio bih sada da Vam pokažem jedan dokument; to je dokument
18 prema pravilu 65ter, sa brojem 670, a ERN broj je 0406313 do 6316. Ja bih više
19 volio kada bi svjedok mogao da dobije štampanu, printanu kopiju ovog dokumenta.

20 /.../

21 Gospodine Brkiću, zamolio bih Vas da jedan trenutak pogledate ovu listu.
22 Nemojte ništa čitati na glas, nego samo pogledajte.

23 Gospodine Brkiću, da li vidite svoje ime negdje pri dnu prve strane, a
24 to je 4. strana na verziji na engleskom jeziku; odnosno, negdje pri vrhu 4.
25 strane na engleskom?

26 /.../

27 Možete li da nađete svoje ime, gospodine Brkiću?

28
29
30

1 O: Da. To je više pri dno nego pri vrhu.

2 P: U redu. Hvala vam. Ovdje stoji, gospodine Brkiću, da je "član ZNG".

3 Da li ste Vi bili pripadnik ZNG?

4 O: Ne.

5 P: Da li prepoznajete ijedno od drugih imena na ovom spisku kao ljude

6 koji su bili zatočeni s Vama u Kninu?

7 O: Ovi od Kijeva poznani, Elkaz Antu, poznam dosta dečaka iz Kijeva koji

8 su bili.

9 P: Pogledajte cijeli dokument, ne morate ići ime po ime, no da li

10 prepoznajete neka od imena kao imena ljudi koji su sa Vama bili zatočeni?

11 O: Da, prepoznajem. Prepoznajem Svičića Matu, Elkaza i ove sve koji su

12 bili tu, koje ja poznam. Bilo je tu ljudi koji su bili i po drugim, recimo,

13 prostorijama, koje ja nisam mogao ni vidjeti. Ili koji su prije bili pa su

14 otišli prije mene.

15 P: Prije Vašeg imena, možete da vidite ime Petra Gurlice?

16 O: /prijevod engleskog transkripta: "Da, da, vidim..."/ ... sve.

17 P: Jesu li i oni bili zatočeni dok su bili u Kninu?

18 O: Da. Bili su, je.

19 G. BLACK: [simultani prijevod] Časni Sude, zamolio bih da se ovom

20 dokumentu dodijeli broj i da se uvrsti u spis.

21 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, imamo jednu primjedbu.

22 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da?

23 G. MILOVANČEVIĆ: Na ovom dokumentu nema ni zaglavlja, niti pečata, niti

24 broja delovodnog protokola, niti potpisa lica koje ga je sastavilo. Niti znamo

25 funkciju tog lica koje ga je sastavilo. Koliko je sad ovo zaista dokument

26 koji... mi nemamo ni odgovor svedoka od koga potiče ovaj dokument.

27

28

29

30

1 Tužilac je danas saslušao svjedoka i on kaže da je neke od ljudi sa ovog
2 spiska video u zatvoru. Ali opet, šta znači uvođenje ovog dokumenta? Ja čak to
3 ne mogu da razumem uopšte? Koju vrstu sad mi dokumenta imamo pred sobom, ko je
4 ovde sačinio, kada je sačinjeno, ko je njegovo poreklo?

5 E sad, ovde ima mnogo imena, ima naznaka kod koga se lice nalazi u ovoj
6 poslednjoj koloni, postoji datum zarobljavanja, ali sâm dokumenat kao takav je
7 potpuno invalidan. On je nekompletan. Čak se teško izjasniti o tome šta
8 dokument... od koga potiče i šta on sâm po sebi znači. Ne bi mogao ništa više da
9 Vam kažem.

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Gospodine Black?

11 G. BLACK: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude. Gospodin Milovančević
12 me prisiljava da ponovo ovo pređemo. U paragrafu 6, smjernica o standardima
13 uvrštavanju u spis koje je ovo Vijeće usvojilo, kaže se: "Kada se podigne
14 prigovor na temelju autentičnosti ili pouzdanosti, ovo će Vijeće pratiti praksu
15 ovog Vijeće, a to jeste da uvrsti dokumente i video zapise i onda da odluči o
16 težini koje im pripisati, u okviru konteksta cijelog spisa."

17 U paragrafu 5 se kaže, citiram: "Činjenica da je dokument nepotpisan ili
18 da nema pečata ne znači *a priori* da nema autentičnosti. Autentičnost i dokaz
19 /?autorstva/ će se pretpostaviti kao kod utvrđivanja težine pojedinačnih komada
20 u okviru slobodnog ocjenjivanja dokaza."

21 Ovaj je dokaz, prema pravilu 89(C) jeste relevantan i ima dokaznu
22 vrijednost. Svjedok je svjedočio da se njegovo ime tu nalazi tačno zapisano kao
23 i imena drugih svjedoka za koje zna da su bili zatočeni.

24

25

26

27

28

29

30

1 Časni Sude, ja ne vidim nikakve osnove da se isključi ovaj dokument. Ja
2 mislim da svako pitanje o njegovom izvoru ili autentičnosti treba da se ocijeni.

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Vidim da ovaj dokument ima ERN broj.
4 Da li ga je Obrana dobila zajedno sa dokumentima Tužilaštva?

5 G. BLACK: [simultani prijevod] Da, časni Sude. To je na dokaznoj listi
6 prema pravilu 65ter i dato im je pred neko vrijeme.

7 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U redu. Imate li Vi ikakav odgovor,
8 gospodine Milovančeviću?

9 G. MILOVANČEVIĆ: Časni Sude, moguće je čak da se ovaj dokument nalazi
10 na listi 65ter. Ja sad to ne mogu pouzdano reći, a ne mogu pouzdano reći iz
11 jednog razloga, a taj razlog je sljedeći: kada smo dobijali spiskove od
12 Tužilaštva ove vrste, na svakom od tih spiskova, kao jedna od ovih vertikalnih
13 kolona nalazi se rubrika kada je lice pušteno i po čijoj odluci. To bi onda
14 mogao da bude dokument koji bi eventualno u skladu sa drugim dokumentima koje
15 nam je Tužilaštvo dostavljalo. Pa sad oni jesu takvi kakvi jesu. Ovde toga nema.
16 Da li je sad ovo prepis toga dokumenta, izostavljeno nešto ili... o čemu se radi
17 - ja ne mogu reći.

18 Ali,... I ovo što kaže poštovani kolega tužilac kada ukazuje na pravila
19 koja se primjenjuju, to nije sporno, ali mi ovde nemamo nijedan podatak odakle
20 je ovaj dokument. Niti je to mogo da kaže svedok, niti je to rekao tužilac, niti
21 na dokumentu postoji odakle je.

22 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Postoji veliki broj dokumenata koji
23 su dati Obrani unaprijed, a o čijem izvoru svjedoci nisu govorili ili nisu mogli
24 da kažu.

25

26

27

28

29

30

1 Odluka Vijeća je da će dokument biti uvršten u spis i molim da mu se
2 dodijeli broj.

3 TAJNIK: Broj će biti 286.

4 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala Vam mnogo.

5 G. BLACK: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude.

6 Molim da uz pomoć poslužitelja pokažemo svjedoku jedan drugi dokument.

7 Njegov broj, prema pravilu 65ter je 2388, a ERN broj je 04192653 do 2664.

8 Zamolio bih da se svjedoku da kopija na papiru. Mislim da će mu biti lakše.

9 /.../

10 P: Gospodine Brkiću, molim Vas, odvojite nekoliko trenutaka da to
11 pogledate. Tu je još jedan spisak imena. Kada budete gledali ova imena, recite
12 mi da li vidite svoje ime pod brojem 51 na ovom spisku?

13 G. BLACK: [simultani prijevod] A možda bi se i dokument mogao u sistemu
14 elektronske sudnice pokazati. A što se tiče engleske verzije, ime se pojavljuje
15 na dnu 4. strane.

16 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Postoji li verzija na B/H/S-u?

17 G. BLACK: [simultani prijevod] Da, postoji i svjedok je gleda. To je
18 original.

19 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] A ima li verziju na B/H/S-u prethodni
20 dokument?

21 G. BLACK: [simultani prijevod] Da.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Da li postoji mogućnost da u jednom
2 trenutku Vijeće vidi taj primjerak na B/H/S-u, u papirnoj verziji ili ako može
3 da se stavi na grafoskop?

4 G. BLACK: [simultani prijevod] Naravno, to je moguće. Ali u ovom sada
5 slučaju, dokument na B/H/S-u se nalazi na ekranu.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

7 G. BLACK: [simultani prijevod] Gospodine Brkiću, da li vidite svoje ime
8 pod brojem 51?

9 O: Da, vidim.

10 P: Tu onda stoji "Škabrnja, 19. novembar 1991.". Da li to vidite?

11 O: Vidim.

12 P: Je li tačno da je Vaše zatočenje započelo 19. novembra 1991. u Kninu?

13 O: To je dolazak u Knin. To je tačno.

14 P: Zamolio bih Vas opet da pogledate ovu listu, ovaj spisak i da mi
15 kažete da li vidite imena drugih ljudi koji su također bili zatočeni u Kninu?

16 O: Da, vidim ovdje, ja.

17 P: Možete li vidjeti ijedno od imena ljudi za koje se konkretno sjećate
18 da su tamo bili?

19 O: Sjećam se Agića, Drage, Sunkovci. Sjećam se ovoga Vlade. Znam Ćurka.
20 On nije bija sa menom, on je bije, mislim, poslije ili prije. Ja ne znam to.
21 Mislim da je bio poslije. Aralica Josip, to je bije. Atelj Ivan, on je bije baš
22 tamo isto di posao je radija koji san ja kasnije radije. Atelj Ivan. Miraž, to
23 je isto bije. I ovo od Bakmaza pa doli, to su skoro svi bili.

24 P: Hvala.

25

26

27

28

29

30

1 G. BLACK: [simultani prijevod] Časni Sude, zamolio bih da se ovom
2 dokumentu također dodijeli broj, da se uvrsti u spis.

3 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Dokument se uvrštava u spis i dobit
4 će dokazni broj.

5 TAJNIK: [simultani prijevod] To će biti broj 287, časni Sude.

6 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala.

7 G. BLACK: [simultani prijevod] Hvala, časni Sude.

8 P: Gospodine Brkiću, sada sam završio sa pitanjima vezanim za Vaše
9 zatočenje i prelazim na drugu temu, pa ove dokumente stavite na stranu.

10 Kada ste prvi put mogli da se vratite na Škabrnju, nakon što ste bili
11 pušteni iz zatvora i razmijenjeni?

12 O: Ja sam se vratija poslije "Oluje". A nisan ni žurija ni onda. Jer sam
13 bio onda još u uniformiran bio sam, onda sam se nalazio u Šipurinama.

14 P: Šta ste našli kad ste se vratili u Škabrnju?

15 O: Našao sam sve ono - kako na slikana se vidi - spaljeno, srušeno, kako
16 moju kuću tako i ono sve što je ostalo srušeno, je l'... Mislim, zapaljeno,
17 uništeno i tako dalje.

18 P: Spomenuli ste neke fotografije. Sada bih htio da Vam pokažem dokazni
19 predmet koji nosi broj 272, a zamolio bi da se svjedoku dâ kopija na papiru. A
20 za ostale da se prikaže na sistemu elektronske sudnice.

21 G. BLACK: [simultani prijevod] Ustvari, časni Sude, mislim da ste prošli
22 puta pitali ako imamo primjerke za Vijeće pa sam donio ovaj puta i za Vijeće
23 primjerke.

24 P: Gospodine Brkiću, da li se sjećate da sam Vam ranije jutros pokazao
25 ove fotografije?

26

27

28

29

30

1 O: Da, sjećam se.

2 P: Molim Vas da ih pogledate. Odvojite nekoliko trenutaka i kada
3 završite, recite mi, da li to tačno odražava kako je Škabrnja izgledala kako ste
4 je vidjeli kada ste se vratili 1995.

5 O: Da, ovo točno odgovara fotografijama.

6 P: Hvala. Molim Vas da sada fotografije stavite na stranu. Imamo još
7 samo jednu, zadnju temu. Vi ste nam opisali kroz šta ste prošli u zatvoru u
8 Kninu. Možete li nam sada reći kako je fizički uticalo na Vas nakon što ste
9 pušteni? Imate li ikakvih fizičkih posljedica od tog vremena?

10 O: Da. Imam i sada. U biti ja sam se vratio sasvim treći čovik, po
11 fizičkom izgledu i ostalom, je l'... I još sam ja... mislim, liječim se, ali
12 liječim se samo privremeno. To je recimo samo kao oporavak. Tamo sam u zatvoru
13 mislim zaradio najvjerovatnije hapatits B /?hepatitis B/ na koji sam sada imun.
14 Išo sam u Long Beach da provjerim. To našin' nisam vjerova'. Ima' sam dva
15 trovanja hranon. Znači, hapatitis B direktno priko krvi i to je to. Jedno rebro
16 slomljeno, ovo natučeno što sam do sad izjavljivao do sada: leđa i ostalo trbuh,
17 to mogu pokazat kad hoćete; do dođe ovako, to je puklo ovako, kad su tukli je
18 l'... Ustvari, mi smo došli žuto-plavi, kako bi reka', žuto-zeleni bolje reći,
19 kad je već prošlo to, jedan dio toga.

20 P: Gospodine Brkiću, hvala što ste odgovorili na moja pitanja. Ovim je
21 završeno moje glavno ispitivanje.

22 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Mi smo se znači, dogovorili da
23 će se unakrsno ispitivanje odgoditi?

24 G. BLACK: [simultani prijevod] Da, mislim da bi ovo bio kraj za danas.

25

26

27

28

29

30

1 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] U tom slučaju, prekidamo sa radom.
2 Nastavljamo sutra, u 14h, u ovoj istoj sudnici.

3 G. BLACK: [simultani prijevod] Možda da objasnimo svjedoku da će se on
4 vratiti tek ovamo u petak.

5 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Gospodine svjedoče, iako ćemo mi
6 raditi sutra, Vi ovdje ne morate biti sutra. Od Vas očekujemo da se vratite u
7 petak, 7-ga; da budete tu otprilike u pola devet najkasnije. U redu?

8 SVJEDOK: [simultani prijevod] /prijevod engleskog transkripta: "Da, u
9 redu."/

10 SUDAC MOLOTO: [simultani prijevod] Hvala. Pola devet ujutro.

11 Dakle, hvala. Prekidamo s radom.

12 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prijevod] Ustanite molim.

13 ... Sjednica završena u 18.31h.

14 Nastavak zakazan za četvrtak,

15 6.04.2006, u 14.15h.

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30